

Karácsonyi köszöntő

Tisztelt Hegyvidéki Polgárok!
Tavaly karácsonykor élt bennünk a remény, hogy túl vagyunk a nehezén. Bár a koronavírus-járvány még velünk volt, de már látszott a kiút, egyre többen megkapták a vakcinát, joggal bízhattunk abban, hogy járvány dűlta karácsonyaink után az idei újra a régi fényében tündököl majd, és a kiköszent idő helyreigazodik.

Nagyobbat nem is tévedhettünk volna. Eppen amikor elkezdtünk a világgal együtt talpra állni a járvány okozta megrázkódtatásból, ránk tört az Oroszország által kibombartott háború, amely Ukrajnában mérhetetlen pusztítást okozott, és változó mértékben ugyan, de mindenütt válság közeli állapotokat teremtett. A következmények itthon

is súlyosak, most nem is venném sorba ezeket, hiszen nap mint nap másról sem folyik a szó.

Amiről viszont szólnék, az, bár a karácsonyi gondolatok lényegi része, a mostani, különleges időkben túlmutat egy szokványos ünnepi köszöntő keretein. A karácsony leg-többet használt szava a szeretet, de ha ennek nem adunk világos tartalmat, könnyen közhelyé silányulhat. Ezekben a nehéz napokban a szeretet elsősorban a figyelemben tud megnyilvánulni, mert szaporodik azoknak a száma, akik komoly nehézségekkel szembesülnek megromlott életkörülményeink miatt. Nyilván mindenkinek meg kell tennie minden tőle telhetőt, de leginkább a bajba jutottak közvetlen környezetének felelősségteljes figyelme kell ahhoz, hogy az esetenként szükséges segítség és támogatás a megfelelő helyre kerüljön.

S bár a karácsony arról is szól, hogy kicsit elfordulva a világtól, tekintetünket befelé vetve, visszabuzódunk a család belső köreibbe, most mégis, amikor boldog és békes karácsonyt kívánok mindannyioknak, egyben, az elmondottak szerint, szeretném óvó figyelmüket is kérni.

Pokorni Zoltán
polgármester

Böjte Csaba ferences rendi szerzetes szerint: „A sötétség a viláosság hiánya. Nem lehet összetörni és kilapátolni az ablakon. Sokkal egyszerűbb, ha meggyújtunk egy gyertyát. Tehát nem a rossz, a hiány ellen kell küzdeni, hanem életre hívni a fényt, a saját életünkben és másokéban egyaránt.” Ezt a gondolatot követik már sok éve a hegyvidéki diákok, akik iskoláik segítségével karácsony előtt gyűjtéseket szerveznek, hogy így tegyék szebbé az ünnepet rászoruló kortársaik számára.

Mosolyt varázsolnak társaik arcára a Virányos iskola diákjai

Életre hívni a fényt

Még 2017 novemberében csatlakozott a PontVelem Okos Programban megjelenő „Varázsolj mosolyt egy társad arcára!” elnevezésű felhíváshoz a Virányos Általános Iskola. A tanulók az idén is bevették használt, de jó állapotú játékaikat egy dobozban, s ráírták, milyen nemű és korú gyerekeknek küldik. A felhívásra folyamatosan érkeztek a felajánlások, ha szükség volt rá, az iskola dolgozói segítettek becsomagolni az ajándékokat. Szerencsére volt elég üres cipődoboz, mivel

ezeket már korábban elkezdték gyűjteni.

Valamennyi osztály részt vett a programban, a gyerekek elsősorban plüssfigurákat, könyveket, társasjátékokat tettek a csomagokba. Összesen 118 doboz gyült össze – ezek a Magyar Máltai Szeretetszolgálat segítségével jutnak el a rászorulókhöz.

Évek óta a Szent László Társulat és a Rákóczi Szövetség közös jótékonyági akciójában vesz részt a Zugligeti Általános Iskola.

Ezúttal sem volt ez másként, mindkét iskolaépületben, az alsó és a felső tagozatokon is, a bejáratnál elhelyezett adománygyűjtő dobozokban gyűltek az adományok. A szülők együttműködésének köszönhetően jelentős mennyiségű tartós élelmiszer és édesesség érkezett, amiket a határon túli magyar árvaházak, gyermekotthonok, valamint a szörványközségek óvodái és iskolái kapnak meg.

(Folytatás a 3. oldalon)

Határon túli magyaroknak gyűjtöttek a Zugligeti iskola tanulói

Sikeres egyeztetések a fogaskerekű ügyében

Az őszi pályafelújítási munkák november közepén véget értek, ennek ellenére nem indította újra a fogaskerekű vasutat a Budapesti Közlekedési Központ (BKK). Mivel a főváros vezetése sokáig nem tette egyértelművé, hogy legkésőbb tavasszal újraindulhat a fogas, és a korábban közlekedő pótlóbuszok sem álltak forgalomba, a környéken élők petíciókat

sát és nyomvonalának meghosszabbítását a Normafáig, valamint a Széll Kálmán térig.

„Öröndetes, hogy a több mint kétezer aláírást összegyűjtő hegyvidéki polgárok határozott fellépése és Fonti Krisztina alpolgármester közreműködése eredménnyel járt. Ezek hatására a főváros vezetése a szavát adta, hogy áprilisban újraindulhat a fogas” – ér

A pótlásról szóló megállapodás értelmében a reggeli és a délutáni csúcsidőben az érintett iskolák tanítási rendjéhez igazodó, menetrend szerinti buszjáratok helyettesítik a fogaskerekűt a januári iskolakezdet napjától. A pontos menetrend megtervezése folyamatban van, erről később ad tájékoztatást a BKK.

Megállapodás született arról is, hogy csúcsidőn kívül a felfelé való közlekedés megkönnyítésére előzetes telefonos időpont-egyeztetés nélkül is elindulnak a buszok a Szent János Kórház melletti megállóban abban az esetben, ha az utas az indulási időpont előtt ezt jelzi a helyszínen tartózkodó buszvezetőnek. A fennmaradó napszakokra a fogaskerekű korábbi felújításának idejére már bevezetett, úgynevezett igényvezérelt TELEbusz szolgáltatás is megmarad. A BKK tájékoztatása szerint a telefonos rendelés lehetőséget ad arra is, hogy az utasok napokra, vagy akár egész hétre előre időzítve jelezzék utazási igényüket.

A 105-ös busszal kapcsolatban a Hegyvidéki Önkormányzat azt kérte a BKK-tól, hogy a mostani, napközben alkalmazott 20 perces járatsűrűség ismét 10 perces lehessen. A fővárosi közlekedési cég jelezte, hogy a belváros eléréséhez több alternatív irány is rendelkezésre áll Németvölgy térségéből, ezért ezt szakmai okokból nem tudja vállalni. Így kompromisszum megoldásként abban egyeztek meg a felek, hogy január közepétől a 105-ös busz napközben 15 percenként közlekedik.

n.

Ünnepi ebéd a hegyvidéki idősekkel

„A csodákat nem kell lebecsülnie az embernek, s ha nem várjuk őket, akkor is vannak. Szóval, ha valaki megkapargatja a saját életét, és a kicsi pillanatokat összesöpörgeti, nagyon sok van, egészen biztos” – idézte Fojtiková Katarína, a Hegyvidéki Szociális Központ vezetője Schaffer Erzsébet sorait az idősek számára a járvány miatti kihagyás után ismét megrendezett karácsonyi ebéden.

„Kisebfbajta csoda az is, hogy ebben a formában együtt tudunk lenni” – kapcsolódott a gondolatához Fonti Krisztina alpolgármester. Mint mondta, két év kimaradt, a legszebb ünnepeinket sem tarthattuk meg úgy, ahogy általában szoktuk. Ugyanakkor bízik abban, hogy a továbbiakban, „minden nehézség ellenére minél több alkalmat tudunk találni, hogy összejöhessünk a hétköznapokban és az ünnepnapokon egyaránt”.

Pokorni Zoltán polgármester egyetértett azzal, hogy a hegyvidéki idősek karácsonyi ebédje kapcsán is az együttét a legfonto-

vendégül az időseket, hiszen a „közös ebédnek mégiscsak a mássikkal való találkozás a lényege”.

A polgármester a jelenlegi nehéz gazdasági körülményekről is

liárd forinttal lenne több az éves számla, ha ugyanannyit fűtenénk, vagy világitanánk, mint tavaly” – folytatta Pokorni Zoltán. Ekkorra összeget csak szigorú intézke-

szót ejtett. Kitért rá, hogy az átlag alatt fogyasztó háztartásoknak a kormány segítségével nem kell többet fizetniük a villanyért, gázért, de az energiahordozók drágulása mindenre ráakodik. Ezzel összefüggésben az önkormányzat

désekkel lehet megtakarítani, ezért januártól néhány intézményt, köztük a MOM Kulturális Központot is be kell zárni pár hónapra. Ugyanakkor a Németvölgy Gondozási Központot, vagy a Hegyvidéki Kulturális Szalont

nyitva tudja tartani az önkormányzat, továbbá az eddigi takarékosági intézkedések eredményeképpen a MOM Sport teljes bezárása is elhalasztható.

Az idősek karácsonyi ebédjén Herczeg Flóra énekesnő gondoskodott a meghitt hangulatról, aki ritkán hallható adventi népdalokkal és megzenésített versekkel lepte meg a közönséget. Az ünnepi ételt a Barabás Villában működő Nuance lunch&bar csapata készítette el a gondozási központokból érkező több mint száz résztvevőnek.

k.

Pokorni Zoltán a Fővárosi Közgyűlés ülésén

FOTÓ: 3005 LAJOS

indítottak. A tiltakozó lakókhöz Fonti Krisztina alpolgármester is csatlakozott, aki két levelet is írt a főpolgármesternek a fogas újraindítása érdekében. Ezt követően, Pokorni Zoltán polgármester kezdeményezésére, a Fővárosi Közgyűlés a november 30-i ülésén napirendjére vette a kérdést.

A fővárosi képviselők végül egyhangúlag támogatták Pokorni Zoltán előterjesztését, amely kimondja: szükségesnek tartják a fogaskerekű vasút menetrend szerinti közlekedésének mihamarabbi, de legkésőbb jövő áprilisi visszaállítását. Emellett arról is döntöttek, hogy a fogas téli szünetének ideje alatt igényvezérelt TELEbuszok közlekedjenek a környéken. A polgármester javaslatára a közgyűlés támogatásáról biztosította a fogaskerekű felújítá-

tékelt a döntést Pokorni Zoltán. A polgármester pozitív fejleménynek tartja azt is, hogy kiderült, mégiscsak meg lehetett hosszabbítani a fogaskerekű fejlesztésére vonatkozó építési engedély időtartamát. Mint fogalmazott, „most már arról folyik a vita, mennyire szereti a főváros, illetve a kormány a fogas újjáépítésének, meghosszabbításának a terveit, és nem arról, kinek a hibájából marad el a fejlesztés”.

A lakossági panaszok miatt a fogaskerekű buszpótlásának módjáról december 13-án egyeztetett Pokorni Zoltán polgármester, Fonti Krisztina alpolgármester és Walter Katalin, a BKK vezérigazgatója. A tárgyaláson sikerült elérni, hogy a BKK figyelembe vegye a Hegyvidéken élők igényeit és érdekeit.

Kedvezményes lakossági várakozási hozzájárulás

A hegyvidéki polgármesteri hivatal 2022. december 22-től 2023. január 6-ig igazgatási szünetet tart. Ennek időtartama nem számít bele a hatósági és egyéb eljárások ügyintézési határidejébe, valamint az ügyfélszolgálaton és a szakirodákban is szünetel a személyes ügyintézés.

Ennek ellenére a 2023-ra érvényes XII. kerületi várakozási hozzájárulások **online** igényelhetők már **2022. december 27-től**. A kérelmek során felmerülő esetleges hiányosságok pótlására csak az igazgatási szünet után lesz lehetőség. A 2022-re kiadott engedélykivonatok érvényességi ideje 2023. január 31. Az online igényléshez Hegyvidék Fiók szükséges, amelyet az önkormányzat **eugyintezes.hegyvidek.hu** oldalon lehet létrehozni.

Online igényelhetők a 2023-ra érvényes XII. kerületi várakozási engedélykivonatok december 27-től

Új szabály: 2023-tól a 2022. szeptember 1. utáni használatbavételei engedéllyel/fennmaradási engedéllyel/hatósági bizonyítvánnyal rendelkező lakcímekre a lakossági várakozási hozzájárulás kiváltása egy gépjárműre vonatkozóan lehetséges, és a költségterítésen felül éves várakozási díj megfi-

zetésével vehető igénybe (14/2010 [VI. 28.] Bp. XII. ker. Hegyvidéki Önk. Kt. rendelet).

Amennyiben további kérdés van a regisztrációval vagy a várakozási hozzájárulás elektronikus igénylésével kapcsolatban, írjon az ugyfelszolgalat@hegyvidek.hu e-mail-címre, vagy hívja ügyfélfo-

gadási időben a 06-1/224-5900-as telefonszámot, az 5395-ös és az 5396-os melléket.

A Norma-fa-parkolóban szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon 8.00–20.00 óráig a parkolás díjmentes-köteles. A parkoló területén a fent említett fizetőidőszakon kívül ingyen lehet várakozni.

A XII. kerületben állandó bejelentett lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek részére a Hegyvidéki Önkormányzat 50% kedvezményt biztosít a parkolási díjból. A kedvezmény kizárólag mobilfizetéssel vásárolt jeggyel vehető igénybe, a sikeres regisztrációt követő munkanaptól.

A 2023-as évre szóló kedvezményes Norma-fa-parkolás 2023. január 1-jétől online igényelhető.

Változás a településrendezési tervek és a településképi rendelet egyeztetésében

Tisztelt Hegyvidéki Polgárok, Érdekképviselői, Civil és Gazdálkodó Szervezetek!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselőtestülete döntött a Dél-Hegyvidék KÉSZ módosítás II. ütemével, a Kissvábhegy KÉSZ (a továbbiakban együtt: KÉSZ-ek) és a településképi rendelet módosításával kapcsolatosan, ami alapján a tervezési folyamat hamarosan megindul.

A településrendezési tervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet hatálybalépésével módosultak a településrendezési szabályzatok, továbbá a településképi rendelet módosításának és az erre vonatkozó **egyeztetési eljárás lefolytatásának** a szabályai is.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a **jövőben a KÉSZ-ek és a településképi rendelet tervezetét** az egyeztetési eljárás során a partnerek számára **nem önkormányzatunk honlapján, hanem az Elektronikus Térségi Tervezési Támogató Rendszer felületén** (röviden: E-TÉR) lesznek megtekinthetőek és véleményezhetőek.

A véleményezési eljárásban való részvétel előzetes regisztrációhoz kötött, amit az alábbi oldalon ke-

széssel tehetnek meg: <https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/fooldal> A regisztráció menetével és az E-TÉR használatával kapcsolatban további információ a fenti linken érhető el.

Az egyes településrendezési és településképi rendelet tervezetéről és az egyeztetési eljárás megindításáról honlapunkon továbbra is tájékoztatjuk Önöket. Együttműködésüket előre is köszönjük!

Pályázati felhívás

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a tulajdonában álló ingatlanok bérbeadására pályázatot hirdet a **2022. december 13. napjától 2023. január 10. napjáig** terjedő időszakban.

A pályázható ingatlanok címe:

- Bp. XII., Magyar jakobinusok tere 4. B. fszt., 140 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Böszörményi út 19/a as. 1., as. 2. és as. 3. szám alatti, 43 m², 43 m² és 36 m² alapterületű helyiségek,
- Bp. XII., Bán utca 6–8. pszt., 115 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Alkotás utca 21. szám alatti, 111 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Nagyenyed utca 4. szám alatti, 105 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Greguss utca 3. 1. ajtó alatti, 102 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Táltos utca 6. szám alatti, 99 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Városmajor utca 40. pszt., 74 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Márvány utca 46. szám alatti, 64 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Böszörményi út 17/b szám alatti, 59 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Városmajor utca 21. as. 4. és as. 5. szám alatti, 28 m² és 28 m² alapterületű helyiségek,
- Bp. XII., Böszörményi út 19. as. 4. és as. 5. szám alatti, 30 m² és 25 m² alapterületű helyiségek,
- Bp. XII., Alkotás utca 1. fszt. 3. alatti, 50 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Fodor utca 70. fszt., 48 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Böszörményi út 3/c szám alatti, 15 m² és 30 m² alapterületű helyiségek,
- Bp. XII., Alkotás utca 13. fszt., 44 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Tartsay Vilmos utca 18. szám alatti, 35 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Győri út 12. fszt. 5. szám alatti, 32 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Németvölgyi út 12. fszt. 4. szám alatti, 29 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Zsolna utca 12/b szám alatti, 21 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Kiss János altábornagy utca 46. szám alatti, 18 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Nagy J. utca 2. 7. szám alatti, 17 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Városmajor utca 3. as. 2. szám alatti, 15 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Szarvas Gábor út 48/a szám alatti, 14 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Krisztina körút 35. fszt., 12 m² alapterületű helyiség.

A pályázati hirdetésben, amely részletesen tartalmazza az ingatlanok további adatait és a pályázati feltételeket, a pályázat időtartama alatt a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán, valamint a www.hegyvidek.hu internetes oldalon tekinthető meg.

A pályázati ajánlatok 2023. január 10. napján 16.00 óráig nyújthatók be.

Az érdeklődők kérdéseire a polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodájának dolgozói készséggel adnak felvilágosítást ügyfélfogadási időben vagy a 06-1/224-5943-as telefonszámon.

Dr. Gottfried-Tusor Gabriella jegyző

News from Hegyvidék

Advent in the Hegyvidék. The Christmas market runs until 23 December in the Town Hall Square (Városháza tér), where, in addition to a variety of wares and delicacies that can be eaten locally, colorful programs await visitors. On the open-air stage on the 16th from 6.00 p.m., a trio of Armenian accordionists David Yengibarian will perform. On the 17th, from 18.00, the Hungarian representative of traditional gypsy jazz, Canarro, and from 19.00, the front section of the ethno-beat band Aurevoir, Márton Agócs and Mihály Fejér will give a concert. On the 23rd at 18.00, the percussion ensemble Campanelli will perform, followed by a concert by the duo Marge Akusztik from 19.00. For those arriving with children, Danny Bain and Béla Ágoston on the 17th at 10.30 a.m., and on the 18th at 10.30 a.m. the Lunar Song Day Orchestra's christmas concerts are offered. On the 21st, from 15.00, the students of Virányos Primary School will present the already traditional Csengettyű concert at the Advent fair. As part of the sensitization sessions of NGOs, we can bake gingerbread on the 19th from 5.00 p.m. in the Hegyvidék Ízlelő Étterem (Hegyvidék Tasting Restaurant) together with the disabled employees working there.

Shoobox-sized gifts. This year, too, the Baptist Charity announced the Shoobox Sale. As part of this, we can offer Christmas gifts to children in need, which the organizers are waiting for until December 19 at nearly four hundred collection points in the country. In the Hegyvidék you can drop off your luggage at the University of Physical Education (42-48 Alkotás St.), the Valentina shoe store (6/a Magyar jakobinusok square) and the BKK Customer Center on Széll Kálmán square. The shoobox can hold anything that a child under 18 can be happy about – we just have to decide how old boys or girls we want our gifts for.

Concerts at MOMkult. The MOM Cultural Center (18 Csörsz St.) closes this year with an almost continuous concert stream. The charismatic singer Deva (Dorina Takács), whose album Star was released earlier this year on the label of Balázs Zságer, will give a concert on December 15 at 7.30 pm in cooperation with the art collective Hari Drama. The aforementioned Balázs Zságer will be the guest of MOMkult on the 16th from 18.30 with his meditative, psychedelic electronic music. Kodachrome, i.e. Bence Jobbágy and Adrián Méhes, will perform hits by Simon and Garfunkel on the 17th at 7.00 p.m., and the Selmeczi String Quartet will perform works by Bartók, Lajtha and Vajda on the 18th at 7.30 p.m. On the 21st, from 7.00 p.m., we will be able to listen to the Christmas concert of the Lumen Christi Gospel Choir, while on the 28th we will meet saxophonist and pan-hip player St. Martin on the occasion of his jubilee concert covering twenty-five years of his career. András Lovasi will choose from hundreds of songs from the past thirty-five years at his composer's evening starting at 7.00 p.m. on the 29th, while on the 30th, starting at 17.00 and 20.00, the Hot Jazz Band will hold its now traditional Pre-New Year's Eve concert.

Movies in English. At CinemaMOM (53 Alkotás St.) we can also watch the sequel to the 2009 avatar, the film Avatar: The Way of Water, in English – with Hungarian subtitles – in the coming days. On December 26 at 8.30 p.m., fans of the cult action movie will be able to catch a digitally remastered version of 1988's Die Hard. On December 20 at 8.30 p.m., the legendary concert that took place in 2002 at the Royal Albert Hall in London in memory of George Harrison, featuring world-famous stars, will come to life on the canvas.

Ünnepi munkarend a polgármesteri hivatalban

Tisztelt Ügyfeleink!
A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal év végi nyitvatartási rendje az alábbiak szerint változik.

**A szervezeti egységek
2022. december 22. és 2023. január 6. között
zárva tartanak, kivéve**

**az anyakönyvi csoportot, ami ezeken a napokon
az alábbi munkarend szerint fogadja az ügyfeleket**

KIZÁRÓLAG HALÁLESET ANYAKÖNYVEZÉSE ÜGYÉBEN:

**2022. december 22-én: 8.00–15.00
2023. január 2–5. között: 8.00–15.00**

Szíves megértésüket köszönjük, és áldott, békés ünnepeket kívánunk!

Dr. Gottfried-Tusor Gabriella jegyző

Új ügyfélfogadási rend

Tisztelt Ügyfeleink!
Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje a megváltozott energiaárak miatt, költségtakarékosági okokból

**2023. január 9. és 2023. március 31. között
az alábbiak szerint változik:
csütörtöki és pénteki napokon a polgármesteri hivatal szervezeti egységei
zárva tartanak, a személyes ügyfélfogadás szünetel.**

**Munkatársaink telefonon, e-mail útján és az eugyintezes.hegyvidek.hu oldalon
minden munkanapon elérhetők lesznek az eddig megszokott módon.**

**Az adóigazgatási iroda, valamint a városrendezési és főépítési iroda esetében
igénybe vehető az önkormányzati szinten egyedülálló videós online ügyintézés is.**

A változás a Hegyvidéki Rendészet működését nem érinti.
A hét többi napján az ügyfélfogadás az eddig megszokott rendben történik.

Szíves megértésüket köszönjük!

Dr. Gottfried-Tusor Gabriella jegyző

www.hegyvidek.hu
facebook.com/Hegyvidek/

további információ:
hegyvidek.hu/karacsonyi-vasar

A* Advent a Hegyvidéken

NOVEMBER 27. – DECEMBER 23.

* VÁSÁR * CSALÁDI PROGRAMOK * KONCERTEK *
ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS * KARÁCSONYI FALATOK

LÁTOGASSON EL ÖN IS!

HEGYVIDÉK, VÁROSHÁZA TÉR
(BÖSZÖRMÉNYI ÚT 23–25.)

Környezettudatos karácsonyfa

Szokatlan karácsonyfák állnak az idei hegyvidéki adventi vásáron a Városháza téren. A fenntarthatóság és a természet védelme érdekében a hangulatosan feldíszített „fenyők” a Dunából kifogott holtfából készültek. Az ötletes megoldás előnye, hogy az alapanyag – amellet, hogy ingyenes és nem terheli a környezetet – az ünnepek

A fa elvileg „senkié”, fel is mérült, hogy az energiaválság felértékelheti a kicsit körülményesen, de cserébe jogi problémák nélkül, ingyen gyűjthető uszadékfa értékét. A gazdasági személetű hasznosítás mellett innovatív ötlet a fát dekorációs célra használni. Az ágakból készített karácsonyfa felállítását egyébként minden évben

Uszadékfából készült, és az ünnep után tűzifa lehet belőle

után tovább hasznosítható tűzifa-ként.

Természetes folyamat, hogy a folyókon – különösen áradások idején – sok uszadék vándorol a torkolat felé. Ennek a legnagyobb része fa, amely vagy a vízbe dőlt a felsőbb folyáson, vagy amelyet az elárasztott területekről szállított el a megemelkedő vízvízint. Az évente az országon áthaladó uszadékfa mennyiségét a szakemberek sem tudják pontosan megbecsülni, de mindenképpen hatalmas tömegű faanyagról van szó.

néhány élő fa életét is megóvjva, így azok tovább fejlődhetnek, és termelhetik az oxigént.

Ezzel a kezdeménnyel a Hegyvidéki Önkormányzat a karácsonyi fogyasztási dömping idején tapasztalható pazarlásra is felhívja a figyelmet. Reméljük, a példa ragadós lesz, és nemcsak az uszadékfából készült karácsonyfáknál, hanem az ünnepi készülődés és az ajándékozás egyéb területein is teret hódít majd a környezettudatos szemlélet.

(B.)

Az élet mellett kell dönteni!

Böjte Csaba, Herczegh Anita és Novák Katalin a díjátadón

Egy másik fontos mozzanat volt a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) megalapítása 2018-ban. A harmadik elem pedig a vágyott gyerekek megszületésének ügye. Kopp Mária mondta ki először, hogy dolga van ott az államnak, ahol kevesebb gyerek születik, mint amennyiről a fiatalok álmodtak. Ez a cél pedig ma a magyar családpolitika alapvetése – hangsúlyozta a közértársasági elnök, hozzátéve, hogy csak a férfiak és nők szövetségével

küzdhetünk meg a demográfiai problémákkal.

Novák Katalin kiemelte: amikor Kopp Mária létrehozta a népesedési kerekasztalt, arra buzdított, hogy nem szabad másra várni, felelősséget kell vállalni. Idetartozik az is, hogy amikor házasodunk, gyereket vállalunk. Ha pedig valamiért mégsem leszünk sikeresek, nem szabad mások kedvét elvenni, hanem segíteni kell őket céljaik elérésében – ahogyan Kopp Mária tanította.

A díjazottak mások boldogulásáért, testi-lelki egészségéért dolgoznak különböző területeken

Egykori barátjára emlékezve Szathmáry-Király Hanna a német Wilhelm Röpke gondolatait elevenítette fel a szellemi elit, a természetes nemesség fontosságáról. Ebbe a körbe tartozott Kopp Mária és férje, Skrabski Árpád is, akiknek a hagyatéka mutatja számunkra a szellemi utat.

Böjte Csaba meggyőződése, hogy az élet bajaira a gyermek a legjobb orvosság. Mert nagyszerű dolog gyereket nevelni, nem érdemes sokat várni, minél hamarabb az élet mellett kell dönteni! Legyen szó akár vér szerinti, akár magunkhoz vett gyerekről, mondjunk bátran igent – biztatott mindenkit a ferences rendi szerzetes.

Hornung Ágnes államtitkár arról beszélt, hogy a kormány azokat a nézeteket vallja a családról és a nemzetről, amiket Kopp Mária is megfogalmazott. Aki tudósként a problémák megoldásán dolgozott, s műveiből kiderül, hogy az élet szép és derűs. Ez az örökség pedig ma is itt van velünk.

Fürész Tünde, a KINCS elnöke emlékezett, hogy a Kopp Mária Emlékév részeként az intézet országos kutatást végzett, pályázatot hirdetett, számos szakmai programot szervezett. Mint mondta, kezdeményezték, hogy a Normafánál sétányt nevezzék el Kopp Mária után, ezzel is ösztönözve másokat, hogy az általa kijelölt utat válasszák.

sm.

Díjat kapott a Zugligeti Általános Iskola

Érzelem és értelem: ez a Zugligeti Általános Iskola titka dr. Bernyák Adrienn szerint. A 130 éves hegyvidéki oktatási intézmény igazgatójával a sikerekről, beteljesült álmokról, megvalósításra váró célokról beszélgetünk, és arra is kíváncsiak voltunk, mit szölkáltak a Három Királyfi, Három Királylány Mozgalom által alapított Családbarát Köznevelési Intézmény díjhoz, amit néhány nappal ezelőtt vehettek át.

- Különleges nap a mai! Tudja, miért?
- Várjon csak, gondolkodom... Miért?
- „Új igazgató a Zugligeti iskolában” – pontosan tizenegy évvel

– Igen! Örülök az eddigi eredményeinknek, ráadásul továbbra is családcentrikus, barátságos iskolaként működünk. Közös élményekből, sikerekből nem volt hiány!

Kulcsfontosságú beruházás történt 2019-ben, amikor új épülettel bővült az iskola

ezelőtt jelent meg az önnel készült interjú lapunkban.

– Valóban! Akkor tényleg különleges napunk van!

– Az iskola újonnan kinevezett vezetőjeként a terveiről is mesélt nekünk. Azt mondta, hogy megtartja a jól működő, bevált programokat, a tanórák kívüli, sokszínű, családias foglalkozásokat, valamint az infrastruktúra fejlesztése is a céljai között szerepelt. Milyen volt az elmúlt tizenegy év? Sikeres megvalósítani az álmokat?

– Budapest legjobb iskolái között tartják számon a Zugligetit. Minek köszönhető diákjaik kiemelkedő tudása?

– Nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben folytatunk oktató-nevelő munkát, amiben a gyerekek jól érzik magukat, és ez kihat a tanulmányi eredményeikre is. Feladatunknak tekintjük, hogy felhívjuk a figyelmet az érzelmi intelligencia elsajátításának fontosságára, amit beépítünk a tanításba, mert az ismeretek így válnak

biztos alkalmazással. Érzelem és értelem: ez a Zugligeti Általános Iskola titka.

– Az érzelem valóban fejleszthető?

– Természetesen! Az érzelmi intelligencia nem csupán arra való, hogy eredményesebben tanuljunk, hanem az életben való boldogulásért is felelős. Az iskolákban a tantárgyak kilencven százalékát az értelem IQ-t fejleszti, és az érzelmi intelligencia háttérbe szorul. Így fordulhat elő, hogy többdiplomás, több nyelvet beszélő felnőtt emberek hiába nagyon okosak, egy idő után nem állják meg a helyüket, nem boldogulnak. Éveken át fejlesztettük az IQ-jukat, de az érzelmi intelligenciájuk fejlődése elmaradt. Emiatt nem képesek a hatékony problémamegoldásra, nem tudják kezelni az indulataikat, az érzelmi feszültségeiket, nem képesek az együttműködésre, a kötődésre. Mindezt az érzelmi intelligencia felelős.

Az érzelmi intelligenciát az életképesség vagy a szív intelligenciájának is nevezhetjük, aminek a fejlesztését a családon belül kell elkezdeni. A gyerekek arra van szükségük, hogy valódi, személyes figyelmet kapjan. Fontos az anya és az apa személyes jelenléte. A szülőknek tudniuk kell, hogy az együtt töltött, mesélős, beszélgetős idővel olyan légkört teremtenek, ami önmagában is nevel. Amikor a szülők megkérdézik, hogyan segíthetnénk nekünk, tanároknak, akkor azt kell mondanom, hogy azzal, ha nevelik a

gyermeküket. Figyeln rá, érzelmeiket átadni, átélni együtt. Nem csak a boldog érzésekről van szó. Fontos, hogy konfliktusokat, nehézségeket is átéljenek közösen, és aztán a problémák rendeződését, a megbocsátást. Nem tudom eléggé hangsúlyozni a családi háttér fontosságát!

– Néhány nappal ezelőtt Családbarát Köznevelési Intézmény díjat kapott a Zugligeti Általános Iskola.

– Ez is mutatja, hogy sikerült olyan légkört teremtenünk, amiben a családbarát szemlélet egyszerre jellemzi a pedagógusok viszonyát, valamint a gondjainkra bízott gyerekekhez fűződő kapcsolatunkat. A diákok érzik, hogy számíthatnak, fontosak nekünk. Hangsúlyt helyezünk arra, hogy jól működő közösségi élet legyen az iskolánkban. A Zugligeti Est, a sportnapok, a szülői bál és a kirándulások mind jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a családokkal való kapcsolatunk a kölcsönös bizalomra épüljön. Előadásokkal, beszélgetésekkel segítenénk a szülőket a hétköznapi nevelési helyzetekben.

– Egyre többen szeretnének zugligetis diákká válni. A túljelentkezések miatt kulcsfontosságú beruházás történt 2019-ben, amikor új épülettel bővült az iskola. Hogyan változtatta meg az életüket ez az előrelépés?

– Az új épületet a felsős diákok vették birtokba. Mostanra sikerült belaknunk az iskolát, a tanulókat sajátjukként vigyáznak rá. A közösségi programjaink közül az adventi vásárnak és a szülői bálnak is ez az épület ad

otthont. Az alsósok mindig nagyon izgatottak, amikor átjönnek, kíváncsiak rá, és már várják, hogy ők is „nagyok” legyenek.

– Mesélne a zugligetiséről? Milyen diákok ők?

– Közösségben gondolkodnak, figyelnek egymásra, örülnek a másik sikerének. Udvariasak, segítőkészek, szorgalmasak, szép számban vesznek részt a tanulmányi és sportversenyeken.

– Hogyan sikerül a hagyományok és az emberi értékek segítségével elhárítani korunk digitális veszélyeit?

– Nem egyszerű. A kütyük és az okoseszközök egyre nagyobb teret foglalnak el az életünkben, de nekünk ez a feladatunk – a családban és az iskolában is –, hogy megmutassuk a gyerekeknek a személyes kapcsolatok, barátságok szépségeit, azt, hogy ezeket nem lehet eszközökkel helyettesíteni. A gyerekeknek valódi kapcsolatokra van szükségük, nem egy alkalma-

– A Zugligeti Általános Iskola immár százharminc éve a Hegyvidék emblematikus oktatási intézménye. A múltját már ismerjük. Mit gondolsz, milyen lesz a jövője?

– Folytatjuk az utunkat, segítjük a tanulóinkat az előttük álló egyre nagyobb kihívások sikeres kezelésében. Bízom abban, hogy a jövőben is jó értelemben vett magabiztos, kitartó, egészséges énköppel és világnézettel rendel-

A diákok a sajátjukként vigyáznak a gyönyörűen megépített új iskolaépületre

kező zugligetis diákok kerülnek ki az iskola falai közül, amiben nagy szerepük lesz az iskolára mindig is jellemző felkészült és lelkiismeretes pedagógusoknak.

B. M.

Az ünnepi bevásárlás sosem volt még ilyen egyszerű!

Mindent egy helyről karácsonyra, a Hegyvidék Bevásárlóközpontból

A karácsony közeledtével egyre több feladat kerül a teendőink listájára. A Hegyvidék Bevásárlóközpontban mindent beszerezhetünk könnyen, amire csak szükség lehet az ünnepi asztalra és a fa alá, legyen szó egy szép dekorációról, finom falatokról, italokról vagy karácsonyi ajándékokról. Így a nagy rohanás helyett még több kellemes pillanatot tölthetünk el szeretteinkkel. Sőt közös kézműves programokon is részt vehetnek a családok, ami kreatív kikapcsolódás mindenkinek, de animátorok is foglalkoznak a legkisebbekkel, hogy a szülők közben gyorsan megoldják a nagybevásárlást.

AMI AZ ÜNNEPI ASZTALRA KELL

Nincs karácsony finom fogások nélkül! A **HúsSzabóságban** a legnépszerűbb Wellington bélszín elkészítéséhez szerezhethetünk be kiváló minőségű, édeskés ausztrál bélszín, ami feledhetetlen gasztronómiai élményt nyújthat az egész családnak. De legyen akár pulyka,

csenyi ízekre vágyunk, a **Vörös Homár** tökéletes megoldást nyújt. Az előre elkészített, különleges, négyfős halas fogások igazi tengeri ízei biztosan elvarázsolják a családot minden tagját. A harcsa- vagy pontyhalászlét otthon már csak fel kell melegíteni, a lazac-Wellingtont a sütőbe tenni, és tálalhatók is!

kacsa vagy malacsült a családi hagyomány, hentesek segítenek a választásban, prémiumhúsokkal és megannyi hozzáértéssel várják az ügyenceket.

Ki ne imádná az ünnepi fogások pompás illatát? Ha azonban az idén nem a főzéssel szeretnénk időnket eltölteni, mégis igazi kará-

Legtöbbünk számára a karácsony akkor az igazi, ha úgy fedi a tájat a hó, akárcsak a süteményeket a porcukor! A **Pataki Cuki** számos édes, fűszeres ünnepi süteménnyel vár mindenkit, a **Príma Pékben** pedig az ünnep elmaradhatatlan finomságai, a magyar prémium-alapanyagokból készült,

FOTÓ: PATAKI CUKI

hagyományos, diós és mákos töltelékű bejglit kaphatók.

Am a finom ételek mellett ne feledkezzünk meg az italokról sem, melyekkel szívesen koccintunk karácsonykor vagy szilveszterkor! A **Bortársaság** decemberben alkalomhoz illő, aktuális borokat kínál, ilyen többek között a Sauska Furmint, vagy éppen Léglí Ottó pezsgőjének friss degorzsalása. A **Culinaris Wine & Spirit** azoknak érdemes betérni, akik a klasszikustól eltérően valami különlegeset keresnek, hogy a család italkritikusait is meglephessék.

AJÁNDÉKOK KISIKNEK-NAGYOKNAK

Ha a hölgyeknek keresünk ajándékot, egy szép ékszerrel, sminkkel vagy bőrápolási termékkel könnyen örömet okozhatunk. A **Skeyndor Szépségszalon** otthon is hatékonyan használható termékeiből összeállított ajándék-csomagjával könnyen puha, egészséges bőrt vagy hajat varázsolhatunk. A **Glamour Beauty Parfümériából** egy eredeti, kellemes illatot nyújtó parfüm vagy sminkszett is izgalmas választás lehet a fa alá. Az ékszer pedig mindig biztos ajándékötlet, a **Gold House Ékszerbolt** pazar választás-

tékából minden ízlésnek megfelelő különlegességet megtalálhatunk.

A férfiakat nem könnyű mindig meglepni, azonban egyszerű, mégis nagyszerű ajánlat a **Culinaris „For him”** csomagja, ami italok mellett különleges gasztronómiai finomságokat is tartalmaz, de akár szülőknek, barátoknak, külföldön élő rokonoknak, vagy az olasz és francia ízek szerelmeseinek keresünk karácsonyi ajándékot, a Culinarisban jó helyen járunk. A **Swiss Selection** ajándék bonbonokkal készül az ünnepekre, a különleges svájci csokoládékkal könnyen elvarázsolhatjuk a nagyszülőket.

Ha szeretnénk megadni az ünneplés módját, és az ajándékok és a dekoráció mellett az öltözkönnkre is odafigyelünk, érdemes a **Vathy's Corner** üzletébe ellátogatni, hogy megtaláljuk a hozzánk illő ünnepi szettet. Az **ODU Store**-ban a flitteres tüllszoknyák és bársonyruhácskák mellett fejlesztőjátékok, babák, könyvek közül is válogathatunk, hiszen karácsonykor az egyik legszebb és lélekemelőbb pillanat a gyerekek mosolyát látni, és osztozni izgatottságukban. A **Játékszigetben** minden korosztály számára találunk ajándékot, legyen az kedves beszélő baba, plüssmaci, társasjáték, és számos olyan egyéb ötlet várja a szülőket, melyek soha nem mennek ki a divatból, és biztosan örülnek neki a legkisebbek is.

LEGYEN IGAZI ÜNNEPI HANGULAT OTTHON!

A **Brandt Virág** ragyogó koszorúval, kopogatóival, édes kis karácsonyi díszével mindenki tökéletes ünnepi dekorációt készíthet, mellyel megajándékozhat-

ja magát és szeretteit is. A karácsonyi hangulatot csodaszép történetekkel is megidézhetjük, a **Líra könyvesboltban** ezeregy mesés karácsonyi történet várja a kicsiket-nagyokat, hogy az ünnepekre készülődve az esti lefekvések is igazán varázslatosak lehessenek. Egyéb ünnepi kiegészítők széles kínálatával várja a hangulatfelelősöket a **Margaret G** és a **Monca** üzlete is, érdemes jól körülnézni!

bevásárolhatnak az ünnepekre. A kézműves gyereksarok önálló gyerekkézműves-foglalkozásként, szülő-gyermek kreatív sarokként és karácsonyi dísz- és ajándékkészítő gyermekfelügyeleti kuckóként is üzemel advent ideje alatt. A **KidSpirit** csapata változatos, izgalmas foglalkozásokkal készül, ezért lesz miért visszatérni minden alkalommal újra meg újra, a résztvevők a tartalmas élményeken túl

FOTÓ: HEGYVIDÉK BEVÁSÁRLÓKÖZPONT

ADVENTI KREATÍV PROGRAMOK

Aki szereti maga készíteni az ünnepi dekorációt, annak érdemes betérni a Hegyvidék Bevásárlóközpontba, hiszen közös alkotásra, dekorációk készítésére és Instax fotózásra is lehetősége lesz! A kreatív kikapcsolódás után a szorgos kezeket habos kakaóval várják a Pataki Cukiban. Az olvasás szerelmeseinek pedig a karácsonyi installációban fellapozható Líra-könyvekkel kedveskednek.

ALKOTÁSRA FEL!

A gyerekeket számos program várja, melyeken akár a szülőkkel együtt is részt vehetnek, vagy lelkes animátorok foglalkoznak velük, amíg a szülők nyugodtan

saját készítésű kincseket vihetnek haza.

KÖVETKEZŐ IDŐPONTOK

- december 16., péntek 16.00–19.00
  - december 17., szombat 11.00–17.00
  - december 18., vasárnap 11.00–15.00
  - december 22. és 23., csütörtök és péntek 16.00–19.00
- A programokon való részvétel ingyenes.

Üzletei széles kínálatával és színes programjaival vár mindenkit szeretettel a Hegyvidék Bevásárlóközpont!

(x)

HEGYVIDÉK
BEVÁSÁRLÓKÖZPONT

Karácsony a Hegyvidékben!

HANGOLÓDJUNK EGYÜTT AZ ÜNNEPEKRE, KÉSZÍTSÜNK
ÖRÖKRE SZÓLÓ EMLÉKEKET ÉS AJÁNDÉKOKAT!

KÉZMŰVESPROGRAMOK GYEREKEKNEK:

CSÜTÖRTÖK, PÉNTEK: DEC. 2., 9., 16., 22., 23. 16⁰⁰-19⁰⁰

SZOMBAT: DEC. 3., 10., 17. 11⁰⁰-17⁰⁰

VASÁRNAP (ADVENT I., II., III., IV.): NOV. 27., DEC. 4., 11., 18. 11⁰⁰-15⁰⁰

A RÉSZTVEVŐKNEK EGY AJÁNDÉKKUPONNAL KEDVESKEDÜNK, AMIT A PATAKI CUKIBAN EGY FINOM HABOS KAKAÓRA VÁLTHATNAK!

hegyvidekkozpont.hu

Még egyszer a növények jótékony élettani hatásairól

Miért barátaink a fák, a bokrok és a liánok a nagyvárosi életben? Erről tartott előadást dr. Csontos Péter terepbotanikus a Klímabarát Esték programsorozat az évi utolsó összeállításánál. Bár a téma nem karácsonyi, a bemutatott sok tűlevelű fa mégis adott egy kis ünnepi hangulatot.

Fák, bokrok, liánok – jó barátaink a nagyvárosi létben. Ez volt a címe a Klímabarát Esték idei utolsó előadásának, amelynek kezdetén dr. Csontos Péter terepbotanikus,

ból képesek élhetőbbé tenni a saját életterületüket, ezáltal a miénket is.

A mikroszkopikus szálló por szemcséinek kiszűrésére, például, a szőrös levelű, nagy lombfelületű

levelek fonákján, míg az ezüsthárs fehér szőrei az egész levélfonákokat beborítják. A nagylevelű hárs viszont elsősorban nem a levegő szűrésével segít, sokkal inkább a leveleiből és virágaiból készülő gyógyteával, amely a mostanában gyakori felső légúti panaszokat enyhíti.

Talán nem gondolnánk rá, de az egészen apró levelű fenyők lombjának jóval nagyobb az összfelülete, mint sok nagy levelű, lombhullató fajé. Ezenkívül a viaszos tűk télen is szűrik a levegőt, amikor a fák többsége csupaszon várja a tavaszt. A fenyők közül ilyen szempontból a legjobbak közé számít az ezüsthárs, amely Észak-Amerikából érkezett. Igazán ezüstösen nem az erdei példányok, hanem a kertészeti változatok fénylenek, de a lombszínnek nincs hatása a pormegkötésre.

Hazánk nyugati határvidékén is előfordul a jegenyefenyő, amely ideális karácsonyfa, mert a hajtásokhoz kis korongokkal kapcsolódó tűi nem peregnek. A kaukázusi jegenyefenyő hajtásain tömötten helyezkednek el a tűk, ezért még tetszetősebb. A vörösfenyő is otthon érzi magát a XII. kerületben, hiszen ültetett állományai vadon is élnek középhegységi erdőkben. Sajátossága, hogy ősszel sárgára színeződik a lombja, majd lehull, hogy tavasszal pompás kis tobozokat nevelve hajtson ki újra.

A fenyők nemcsak a levegő szűrésével javítják a városi lét hétköznapjait, hanem a szél mérsekletét is. Egy sűrű fásor a mérések szerint akár a ma-

gassága hússzorosát kitevő távolságig is érezhető mértékben csökkenti a szél sebességét. A himalájai selyemfenyő akár 30 méter magasra is megnőhet, így a szélárnyéka több mint fél kilométer, de egy közönséges tuja is elérheti a 20 méteres magasságot, az európai ciprus a 30 métert, az oregoni hamisciprus pedig a 60-70 métert.

Az ilyen sűrű lombú, magas fák ültetésével jelentős szélárnyékot biztosíthatnánk a Hegyvidéken. Ráadásul a fenyők szépek is, esztétikai élményt nyújtanak. Az ENSZ szakemberei által elvégzett kutatás szerint a zöld környezet látványa annyira jótékonyan hat az egészségre,

Több szempontból is hasznos a liánok levélpajzsa

az esetben nem a trópusi őserdők vastkos hintanövényeire kell gondolni, hanem jól ismert, közönséges fajainkra, mint a borostyán és a vadszőlő. Ezek is liánok, amelyek nemcsak egyszerűen lógnak, hanem kapaszkodnak is. Akár az épületeink falán is megtapadnak, és védelmező zöld ruhába öltöztetik a házat.

Az összefüggő levélpajzsa véd a perzselő napsugarak és az eső ellen is, mindkét esetben oxigént termel, és szűri a levegőt. Sokat hangoztatott tévhit, hogy tönkretesz a vakolatot, és károsítja a szerkezeti elemeket, mert ez csak akkor válik valóssá, ha az épület állaga egyébként is rossz, amit nyilván nem javítanak meg a futónövények. Összességében a védőhatás sokkal erőteljesebb, mint az esetleges kártétel, a vadszőlő vöröses őszi lombzíné, vagy a borostyán madarakat tápláló, télen éró termése pedig örömet nyújtó ráadás.

(Barta)

A Klímabarát Esték rendezvény-sorozat a Hegyvidéki Zöld Iroda szervezésében, a Széchenyi 2020 KEHOP 1.2.1. pályázati program keretében valósult meg. Az előadások jövőre is folytatódnak, a megszokott témakörök mellett elsősorban energiatakarékosági kérdésekkel kapcsolatos, otthon is jól hasznosítható ötletekkel.

A sűrű lombú, magas fák jelentős szélárnyékot biztosítanak

címzetes egyetemi tanár Garai Gábor Gyönyörűségem, gyötrelmem, Budapest című versének soraival érzékeltette a városi élet sajátosságait: „Kora reggeli utcák friss zúmarás varázsa, asztmás öreg buszok nyers fékcikordulása”. Ebben a környezetben minden segítség elkel, és a növények sok szempont-

fák a legalkalmasabbak. A szőrös csapdába ejtik a porszemeket, amiket aztán az eső a talajba mos, a kitisztuló szőrzet pedig újabb porszemeket von ki a levegőből.

A szőrös levelű fák közül gyakornak számítanak a Hegyvidéken a hársak. A kislevelű hárs barnászöld szőrei csomókban ülnek a ma-

Vadszőlő a házfalon

hogy azt ajánlják: minden város-lakó legfeljebb 5 perc sétával (kb. 300 méter megtételével) érjen el egy legalább félhektáros (100x50 méteres) parkot, ahol felfrissülhet.

A kerület térképét böngészve láthatjuk, hogy még a mi szerencsés helyzetünkben sem valósul meg maradéktalanul ez a kíváncsi. Azért, ha nem is parkok formájában, de a kertekben álló fák miatt a helyzetünk kiemelkedően jobb sok nagyvárosban lakóknál – mindaddig, amíg fennáll ez a helyzet.

A Hegyvidéki Kulturális Szalonban tartott előadás címében szereplő liánok talán kis magyarázatra szorulnak, ugyanis ebben

MEGHÍVÓ GYÜMÖLCSFA ÉS SZŐLŐTŐKE GONDOZÁSA

Elméleti oktatás és gyakorlati bemutató

Az előadás témája:

- koronakialakítás az első három évben - központi tengelyes (cserezsnye, alma, körte) és nyitott (kajszi-, őszibarack, szilva) koronaforma
- szőlőtőke művelési lehetőségei
- oltás módok: héj-alá oltás, ékoltás, párosítás
- koronaifjítás átoltással

Előadó: **Kosztka Ernő**, kertészmérnök, kertépítő- és növényvédelmi szakmérnök, favizsgáló és faápoló szakmérnök

Helyszín: **Hegyvidéki Kulturális Szalon**

(1124 Budapest, Törpe u. 2.) – Tamási Áron terem

Időpont: **2023. január 10. 18:00 óra**

REGISZTRÁCIÓHOZ KÖTÖTT, INGYENES PROGRAM

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Jelentkezni a programra a <https://eugyintezes.hegyvidek.hu/> oldalon való belépést/registrlációt követően, a Zöld iroda menüpont alatt lehet.

• www.zold.hegyvidek.hu • www.facebook.com/Hegyvidek

MEGHÍVÓ A LAKOSSÁGI ÉPÜLETENERGETIKAI FÓRUMRA

Az előadás témája:

Épületkorszerűsítés hatásai és gazdaságossága

- Épületfelújítási lehetőségek összegzése, energetikai és gazdaságossági értékelése.
- A lakóépületek típusai, jellemzői, a rezsiszabályok szerepe.
- A korszerűsítési intézkedések összehasonlítása.
- Épületüzemeltetéssel elérhető energiamegtakarítás.
- Alulfűtés hatása a belső komfortra.

Előadó: **Dr. Csoknyai Tamás tanszékvezető**, egyetemi docens - Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gépészmérnöki Kar Épületgépészeti és Gépészeti Eljárás-technika Tanszék

Helyszín: **Hegyvidéki Kulturális Szalon**

(1124 Budapest, Törpe u. 2.) – Tamási Áron terem

Időpont: **2023. január 12. 18:00 óra**

REGISZTRÁCIÓHOZ KÖTÖTT, INGYENES PROGRAM

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Jelentkezni a programra a <https://eugyintezes.hegyvidek.hu/> oldalon való belépést/registrlációt követően, a Zöld iroda menüpont alatt lehet.

• www.zold.hegyvidek.hu • www.facebook.com/Hegyvidek

Lelkeszi szolgálat és családi szokások karácsonykor

Tizenkilenc éve házasként, tizenhét éve élnek a Hegyvidéken, és szolgálnak együtt, egymást támogatva. Keczkó Pál, a Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség igazgató lelkésze és felesége, Keczkó Szilvia, aki a Hegyvidék első női parókus lelkésze, mindeközben három gyereket nevelnek. A két nagyfiú 18 és 16, a kislány 12 éves. Náluk a karácsony nem csak családi ünnep, és a készülődés sem csupán az otthon falai között zajlik. A szülőknek feladatuk van, a gyerekek pedig megszokták, hogy másképpen történik minden, mint más családoknál. A meghittség, a szeretet, az egymásra figyelés azonban nem hiányozhat.

– Karácsony előtt, gondolom, sok dolga van a lelkészeknek. Mindketten nagyon elfoglaltak ezekben a hetekben?

– Valóban, a lelkeszi feladatok megsokszorozódnak – kezdi Szilvia. – Készülünk az ünnepre, a kisóvodás hittanosoktól a felnőtt színjátszó csoportig mindenféle korosztállal a nagy karácsonyi műsorunkra. De azt gondolom, nemcsak mi, hanem például a pedagógusok is, vagy akik gyerekekkel foglalkoznak, hasonlóan szerteágazó munkát végeznek advent időszakában.

– A gyülekezeti életünkben ilyenkor próbálunk pluszprogramokat szervezni, lehetőséget adni arra, hogy az idejüket megtalálják a lelki töltekezés alkalmait – veszi át a szót Pál. – Ma is van egy adventi zenés áhítatunk. Ez valóban egy felfokozottabb időszak. Azt gondolom, nagyszerű, hogy van egy felkészítő jellege az adventnek, nem egyszerűen csak „megérkezni” az ünnep, hanem rá tudunk hangolódni. Én nagyon szeretem ezeket a heteket. Ekkor intenzívebb a gyülekezetünk élete

is, de számomra – nyilván már sokszor végiggondoltam ezt, mivel lassan húsz éve vagyok a lelkeszi pályán, illetve szolgálak itt, a Hegyvidéken – ez így természetes.

– Évről évre egy nagy istentisztelettel kezdjük az adventi időszakot, amikor teával, forrált borral, mézeskaláccsal készülünk, és nagyon sokan vagyunk – teszi hozzá Szilvia, aki szerint a közösség tagjai is ragaszkodnak ezekhez a már hagyományává váló gyülekezeti alkalmakhoz. – Azt veszem észre, hogy ki-ki a maga családi programjait is igyekszik úgy szervezni, hogy részt tudjon venni a közös készülődésünkben.

– Önök azonban nemcsak lelkészek, hanem szülők is. A családban is szorosabb az együttlét ezekben a hetekben?

– Mi is szeretünk az adventi hétvégéken egy kicsit másképp együtt lenni a kislányommal, szinte minden hétvégén sütünk valamit. Hasonlóan készülődünk, mint bármelyik keresztény család, csak hát nekünk ott vannak a lelkeszi feladatok is.

– Mielőtt megszülettek a gyermekeink, volt bennünk egy kis félelem, azon gondolkodtunk a feleségemmel, hogy vajon őt ez az egész hogyan élik majd meg. Az egyházunkban terjednek anekdoták, hogy a lelkesz gyerekeknek nehezebb a sorsuk, emiatt is volt bennünk némi szorongás ezzel kapcsolatban. Aztán megszülettek, és szépen belesimultak ebbe. Az a ritmus lett a természetes számukra, amit megéltek a családon belül. Persze nagyon fontos, erre tudatosan

Van adventi koszorúnk, kis adventi kalendáriumunk, amely még most is sokat jelent, pedig a gyerekek már egyre nagyobbak. Fontosak ezek az apróságok, a mindennapi meglepetések, akár csak az, hogy egy-egy hétvégén együtt tudunk lenni, hogy leülünk és beszélgetünk, hogy elhangzik egy adventi ének. Ez adja meg ennek az egész időszaknak a meghittségét.

– Az egyházon belül léteznek hagyományok, de vannak a családban is?

anyám is megfeszítve végigcsinálta, hogy a testvéremnek, nekem, az érkező vendégeknek nagyon szép ünnepet, örömteli estét varázsoljon. Ezt szeretném én is megadni a gyerekeimnek, még ha nem is könnyű. Ezen a napon ők moziba mennek a férjemmel, amikor még kicsik voltak, a Normafához kirándultak, én pedig közben sütök-főzők, „angyalkodok”, és készülek az istentiszteletre.

– Hogyan emlékeznek vissza gyerekkoruk karácsonyaira?

– Én egy baranyai kis faluban, Szederkényben életem. Karácsonykor apukámmal és a testvéremmel mindig a nagyszüleimhez mentem, ahol különleges ebéd volt: tejfőlős, aszalt szilvás bableves! Nagyon szerettem gyerekként, de a családom valahogy nem tudja befogadni – mondja nevetve Szilvia, miközben a férjére pillant, aki mosolyogva emeli a fejét az ég felé, mintegy igazat adva neki az aszalt szilvás bableveshez fűződő viszonyával kapcsolatban. – Utána mindig mákosgubát ettünk. A délutánt ott töltöttük, az unokatestvéreim is ott voltak, állt a karácsonyfa, együtt énekeltük nagymamámmal az Evangélikus Énekeskönyv adventi karácsonyi énekeit. Aztán a hideg decemberi kora estén átsétáltunk a falu másik felére, ahol mi laktunk, és anyukám jóvoltából már várt minket a csoda.

– Én Vácra nőttek fel, de egy Nógrád megyei kis faluból származom. Kiskoromból az maradt meg, hogy a családdal szentesté mentünk a templomba, ahol a

gyerekek verseket mondtak, énekeltek, az egész pompázatos volt. Azok a pillanatok elevenednek meg előttem, ahogy kilépünk a templomból, és esik a hó, ott az a sok ember, beszélgetünk, aztán elindulunk hazafelé. Természetesen nálunk is megvoltak a klaszikus ételek: a hal és annak minden formája. Azóta is komoly dilemma, hogy karácsonykor mikor és melyik családnak kedveszünk, kinek a hagyományait kövessük.

– Mi öten vagyunk szentesté, nem jön hozzánk senki, a karácsonyi három nap alatt nem megyünk sehova, hiszen ide kötnek az istentiszteleti alkalmak. Huszonötödikén a férjem családja, anyukája nővére szokott meglátogatni minket, huszonhatodikán pedig, a szolgálatok végzetével, elutazunk Baranyába, az én szüleimhez, kicsit utókarácsonyozni. Nálunk bensőségecsok az ünnepnek, már csak azért is, mert egyikünknek sincs nagy családja.

K. A.

„Ne csak körülöttünk, a szívünkben is legyen ünnep!”

Az első születésnap, az első nyaralás és persze az első karácsony: ezek a pillanatok mindig olyanok, mintha az embernek újra kellene építenie a teljes életét. Nagy Anna szerint az egyszülős családok számára eleinte minden ünnep torokszorító lehet, ám a megbocsátás és az elengedés képességével a legfájdalmasabb mélypontokon is túljuthatunk. Az Egyszülős Központ kuratóriumi elnökével újrakezdésről, kihívásokról és a karácsony csodáiról is beszélgettünk.

– Legutóbb májusban találkoztunk. Akkor elmesélte, hogy húsz évvel ezelőtt ön is egyedül maradt a gyermekével. Milyen volt az első kettesben töltött karácsonyuk?

– Pont december 24-én volt öt hónapos a gyermekem, és bár a díszek nagyon érdekesek voltak számomra, igazán még nem tudhatta, miről szól az ünnep. Nekem az volt az első karácsonyom, amit anyaként, ráadásul egyszülősként élhettem meg. A fiam ma már huszonegy éves, minden vele töltött karácsony csodálatos! Különösen fontos, hogy ezeken a napokon tudjunk örülni, akkor is, ha fáj. Tudjunk elengedni és megbocsátani.

– A fények és a díszek a karácsony elengedhetetlen hozzavalói, ám az idilli hangulathoz mindig szükség van valamire másra is... Vannak olyan szokásai, amik még meghittebbé varázsolják az ünnepet?

– December 24-én mindig korán kelek, hogy mindennel időben végezzek. Ilyenkor felteszem Ian Anderson karácsonyi albumát, közben pedig a konyhában sütöm a kalácsot. Én innen tudom, hogy karácsony van. Most sem lesz másképp.

– Magyarországon közel félmillió egyszülős gyermek él. Sokan karácsonykor is osztóznak a gyerekek felügyeletén, így valamelyik szülő egyedül maradhat. Mit tanácsol, a szeretet ünnepén hogyan lehet túllendülni a magány mélypontjain?

– Minden élethelyzet más. Nincs két egyforma család, nincs két egyforma ok. Az első születésnap, az első nyaralás és persze az első karácsony: ezek a pillanatok mindig olyanok, mintha az embernek újra kellene építenie a teljes életét. Torokszorító, amikor karácsonykor az aszalt

köré ül a család, és ott van egy szék, ami üres. Ilyenkor pont azokat a megszokott rítusokat kell megváltoztatni, és a helyük

re több eseményt. Ön mire emlékszik vissza?

– Március 21-én, az egyedülálló szülők világnapján a Magyar

Az Egyszülős Központ egy napra Mikulásfalvává változott december elején

re újakat behozni, amik segítenek abban, hogy az átformalódó család új életet kezdhesen. Tudom, a logisztika sem könnyű ilyenkor: kívül töltse a gyerek a szentestét, hol legyen karácsony másnapján, hogyan jut el egyik helyről a másikra... Az a szülő, aki a gyerek nélkül tölti a szentestét, sokszor egyedül van. Válás esetén nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyerek – hacsak nincs valamilyen óriási probléma – közös. A legfontosabb, hogy engedjük neki feltétlenül nélkül szeretni a szüleit, hagyjuk, hogy megmaradhasson abban az egészben, aminek az egyik fele az édesanyja, a másik fele az édesapja. Ha ez sikerül, akkor rengeteg tettünk azért, hogy megkíméljük őt a nehézségektől és a fájdalomtól. A karácsony jó alkalom arra, hogy megtisztítsuk lelkünket a problémáktól. Ne csak körülöttünk, a szívünkben is legyen ünnep!

– A Hegyvidéken ez lesz az Egyszülős Központ első karácsonya. Az ünnep mindig jó alkalom arra, hogy felidézünk az elmúlt időszak legfon-

teljesen új, a legfontosabb, hogy megmaradhasson abban az egészben, aminek az egyik fele az édesanyja, a másik fele az édesapja. Ha ez sikerül, akkor rengeteg tettünk azért, hogy megkíméljük őt a nehézségektől és a fájdalomtól. A karácsony jó alkalom arra, hogy megtisztítsuk lelkünket a problémáktól. Ne csak körülöttünk, a szívünkben is legyen ünnep!

Ez lesz az Egyszülős Központ első karácsonya a Hegyvidéken

talós programunk van, a jogi tanácsadástól a segítőbeszélgetéseken, a korrepetálásokon, nyári táboron át a szülőknek szóló mozklubig. Rengeteg meghatározó élményünk volt, nyáron például olyan ukrán gyerekeket láttunk vendégül, akik a háború elől menekültek, és csak az egyik

szülő tudott átjönni a gyerekekkel a határon. Nem volt könnyű átélni ezeket a pillanatokokat. Az Egyszülős Központ – ahogy szerencsére sokan mások is – már a háború elején elkezdte magát az ukrán családok megsegítése mellett, többször kisteherautókkal vittünk segélycsomagokat a határhoz. Most igyekezünk a jó dolgokra gondolni, hiszen készülünk a karácsonyra, bőven van teendők, sűrű napok várnak ránk!

– Milyen különlegességekkel készülnek az ünnepre?

– December 3-án nem mindennapi meglepetésekkel kedveskedtünk a gyerekeknek és a szülőknek. Az Egyszülős Központ ugyanis egy napra Mikulásfalvává változott. A Mikulás itt, a Hegyvidéken, míg a felesége a pesti központban várta a kicsiket, akiknek különösen izgalmas kalandokban lehetett részük.

negyvenezer forint értékű ajándékokat tartalmaznak; az ételmelegítőket szállítása ezzel párhuzamosan folyamatos. További kétszáz vidéki családnak pedig a nagyköveteink viszik el az ajándékokat – az idén színházigazgatókat, színészeket kértünk fel erre az ország összes megyéjéből. Ahogy az lenni szokott, lesz „Angyalok pedig léteznek!” kampányunk: megkértük a gyerekeket, hogy rajzolják le, mit szeretnének a Mikulástól. Az alkotásokat a honlapunkon, a www.egyszulo.hu-n is megmutatjuk. Nagyon sokan, közel százötvenen ragadtak ceruzát. Aki pedig úgy érzi, szívesen lenne valamelyik egyszülős gyermek anyyala, az megveheti és elküldheti az alkotónak a lerajzolt ajándékot.

– Azt mondják, karácsonykor bármilyen csoda megtörténhet. Ha lenne egy varázscseruzája, ami válóra váltja a kívánságokat, mit rajzolna?

– Békét.

B. M.

A lapunkban található rajzokat a hegyvidéki óvodások, iskolások részére meghirdetett adventi rajzpályázatra beérkező díjnyertes munkákból válogattuk.

„Éjszaka szárnyak suhogását hallottam”

Ünnep idején az együttlét, a meghitt beszélgetések a legfontosabbak Beöthy Mária számára. Az Ezüst Ácscezuza- és Podmaniczky-díjas építésznek, szakíróknak, a Budapesti Városvédő Egyesület XII. kerületi városvédő csoportja vezetőjének gyermekkorában az olvasás és a rajzolás volt a két kedvenc időtöltése, de mint elmondta, versírásban is jeleskedett, szórakozásul pedig matekfeladatokat oldott meg.

– Hogyan teltek gyermekkorában a karácsonyvárás hetei?
– Adventben vagyunk, a várakozás, a szeretet, a bizalom, a hit időszakában. Fenntartás nélkül bízni és hinni a gyermek tud igazán, ezért olyan szépek, vagy visszatekintve megszépülnek azok a gyermekkori karácsonyok is, amelyeket beárnított a történelem adott korszaka. A hajdani karácsonyok első emléke három éves koromból tűnik fel, december közepén budai villánkban a konyhaablakba rejtettük a két idősebb testvéremmel Jézuskának címzett leveleinket. Mivel én még nem tudtam írni, telerajzoltam kívánságaimmal a cédulet. Élénk fantáziám révén éjszaka szárnyak suhogását hallottam, a levélkéket reggelre eltűntek... A levélírással „Jézuska-íngot” is készítettünk papírból, amely alakú bevágásokkal díszítve, amelyeket jó cselekedet esetén fel lehetett hajtogatni. Természetesen minden ék fel lett hajtvva, ez volt a mi

ajándékunk a karácsonyfára. Szép, fiatal édesanyánk, vidéki lányként, legendás háziasszony volt, a szaloncukrot is maga készítette, a citromhéj-, dió-, csokoládészészelék ízei máig felejthetetlenek. Fogalmam sincs, hogyan teremtette elő abban az ínséges időben az alapanyagokat, de csodákra volt képes. Később ő lett a családfenntartó. A szaloncukrot részben eladásra szánta, mi, gyerekek, csomagoltuk be felvágott selyempapírokba, az áróból készíthetett az ünnepi vacsora. Édesapánk, a volt huszártiszt, aznap délután elvitt minket sétálni, mire hazaértünk, megjött

a Jézuska, meghozta az angyalokkal a karácsonyfát és a szerény ajándékokat, amiket titokban édesanyánk készített. Legkisebbként mélyen hittem a csodákban, pedig testvéreim már rájöttek a prózai valóságra; én még később is ragaszkodtam az angyalaimhoz, akik úgy érzem, máig elkísértek...

– Volt-e különösen emlékezőes karácsonya?

– A következő karácsonyok már másképpen alakultak, mivel a budapesti kitelepítések időszakában nekünk is el kellett hagyni az otthonunkat, szülővárosunkat. Később erdömérnök nagybátyám segített rajtunk az összeköttetései révén, egy Tolna megyei faluba kerültünk, az ő családijához. Az ócsényi első karácsonyunk különleges ajándéka egy nagy kosár volt, tele enivalóval, amit a református lelkes házaspár két kisgyermek hozott nekünk. Az akkor még kislány a mai napig a legjobb barátom. Hosszú évekig voltunk összezárva nagybátyám családjával, velem közel egykorú unokatestvéreimmel nőttek fel. Megváltozott a karácsonyok bensőséges meghittsége is, de nem keseregünk. Édesanyám estére

rendszeresen meghívott még két másik, szintén kitelepített házaspárt, így igen „előkelő” társaságban ünnepeltünk. Versek írtunk; a vendégekből rögtönzött zsúri a szüleimnek ajánlott verseset jutalmazta első helyezéssel. Az ünnepi halvacsoara után együtt mentünk éjfél misére a falu katolikus templomába. Úgy emlékszem, a sötét éjszakában szikrázó pelyhekben hullott a hó, akkor még „fehérek” voltak a karácsonyok... Megjegyzem, csak sok évvel később ismertem fel a – Gosztonyi Gyula pécsi építész terve alapján 1939-ben épült – meglepően modern templom szépségét, az arkádorsor és a külön álló harangtorony „római” iskolának megfelelő szellemiségét. A stílus kiemelkedő példája a mi városmajori nagytemplomunk. Teltek-múltak az évek, az előzmények miatt komoly erőfeszítések árán sikerült továbbtanulni, és felvételt nyerni a budapesti Műszaki Egyetem építész karára, így jöhöttem vissza a fővárosba. Az egyetem elvégzése után következett a munkás időszak. Nagyon szeretem a szakmámat, a kihívásokat, megszoktam, hogy többet kell teljesítenem. A

teljesítmény örömet is jelentett, és jelent ma is.
– Milyen emlékeket őriz a téli szünetekről?
– Nagyon örültem a téli szüneteknek, mert olyankor olvashattam naphosszat kedvemre, ajándékként is könyveket kaptam. Kiolvastam nagymamám összes Jókai-regényét – gyönyörű, tulipános kemény kötésben megőriztük –, a régi női magazínokat, amelyekben Herczeg Ferenc, Csathó Kálmán novellái, sorozatai jelentek meg. Mivel a folyóiratok nagymama szekrényé tetején tornyosultak, előszeretettel lapozgattam ott fent, törökülésben. A Noszty fiú esetét éjszaka zseblámpával olvastam a paplan alatt, mert nagymamám megítélése szerint még „nem nekem való” volt. Az olvasás mellett a rajzolás volt a kedvenc időtöltésem, modelljeimet főleg a családtagok közül választottam. A szabadidős foglalkozások közül nem hagyható ki a matematika sem, gimnazistaként szórakozásból oldottam meg a Laricsev-példatár feladatait.
– Felntöttkorában hogyan alakultak az ünnepek?
– Hála Istennek, nagy a családom, két felnőtt fiam és négy unokám van, így a karácsonyi események már december 23-án elkezdődnek, és folytatódnak év végéig. Körbelátogatjuk egymást; korábban a szüleim voltak az elsők. A karácsonyfát nálam, a Városcsúton mindig az unokákkal együtt állítjuk fel, délből elmaradhatatlan a halászlé, amit a fiúk főznek, szigorúan a nagymama receptje szerint, bajai módra,

szülővárosunkat. Később erdömérnök nagybátyám segített rajtunk az összeköttetései révén, egy Tolna megyei faluba kerültünk, az ő családijához. Az ócsényi első karácsonyunk különleges ajándéka egy nagy kosár volt, tele enivalóval, amit a református lelkes házaspár két kisgyermek hozott nekünk. Az akkor még kislány a mai napig a legjobb barátom. Hosszú évekig voltunk összezárva nagybátyám családjával, velem közel egykorú unokatestvéreimmel nőttek fel. Megváltozott a karácsonyok bensőséges meghittsége is, de nem keseregünk. Édesanyám estére

A szüleinek karácsonyra írt gyermekkori verse

Beöthy Mária 3 éves korában

házi készítésű „gyufatésztaival”. Este a kisebb fiamnál gyűlünk össze, vidéken. Gyertyagyújtás és ajándékozás után közös éneklés, Biblia-olvasás, az unokák műsora, majd ünnepi vacsora következik. Időnként megyünk éjfél misére.

– Hogyan készül az idei karácsonyra?

– Számomra az együttlét a legfontosabb ajándék. Ilyenkor bensőséges beszélgetésekkel lehetőség nyílik a családi hagyományok, szüleim, nagyszüleim máig hiteles értékrendje továbbadására az unokáimnak. Ezzel segíteni szeretnék, mert nekik sokkal nehezebb eligazodni a jelenlegi, kiüresedett, zavaros világban. Szoktam mesélni a gyermekkormról, a fiatalságomról, arról, hogy nekem egyszerűbb volt megtalálni a céljaimat, mert a családom példája, a korszak próbatétele megerősített abban, hogy soha ne adjam fel, akárcsak édesanyám és édesapám, akik kivételes hittel, lelki erővel rendelkeztek.

Sz. D.

Ünnepre hangolva – örömmelzés a zeneiskolai növendékekkel

Sánta Márta szolféztanár számára, aki negyvennégy év után most ment nyugdíjba a Solti György Zeneiskolából, fontosak a karácsonyok. A Németh László- és Életmű Díjjal kitüntetett pedagógus lapunknak arról beszélt: mindig arra törekedett, hogy gyermekeinek és tanítványainak is olyan szép élményt nyújtson az ünnep, mint ami neki megadatott gyerekként.

– Milyen emlékeket őriz gyermekkorai karácsonyairól?

– Budapesten születtem, itt is nőttek fel. Egyszemélyes gyerekek voltam, mégis nagycsalád ünnepként élhettem meg a karácsonyt. Összejöttünk Törökszentmiklóson, ahol apai nagyszüleim éltek, és Budapesten is, édesanyám családjával. Bár a törökszentmiklósi nagyszüleim télen a városi házukban laktak, a kívánságunkra karácsonykor a tanyájukon találkoztunk, annyira szerettünk ott lenni. Szívet melegengető hangulat volt a tanyai házban, amit a petróleumlámpa fénye és a kemencében sült mézeskalács illata töltött be. Jó érzéssel

emlékezhetek vissza a budapesti karácsonyokra is, különösen a fakörűli örömmelzésekre. Anyai nagyapám adventista lelkes volt. Felntöttként én is tagja let-

A zeneiskola hosszú időn át a MOM Kulturális Központban tartotta a karácsonyi műsrot

tem az adventisták budai gyülekezetének, amelyben kórust alapítottam, közel negyven évig vezettem az együttest. Karácsonykor a kisgyerekek bevonásával rendszeresen szerveztünk egyházzenei koncerteket.

– A szép élményeket tovább tudta örökíteni a gyermekeinek?

– A gyermekkori karácsonyok a mai napig meghatározó emlékek, az akkori, bensőséges han-

teknek, műsorvezetőként is gyakran találkozhatott önnel a közönség. A karácsonyi előadások közül melyekre emlékszik vissza a legszívesebben?

hangversenyeket általában én konferáltam, zenei-történet-tanárként rendszeresen engem bíztak meg a műsorvezetéssel.

– Hogyan hangolta rá az ünnepre a szolfézs- és zeneirodalom-óráira járó gyerekeket?

– Az év utolsó, karácsonyi előtti órájára mindig egy szépen terített asztallal készültem, amelyre az adventi diszek mellett általam sült mézeskalács is került. Az iskolákban – a pályám során a Németvölgyben, a Virányosban, az egykori Kiss János altábornagy utcai iskolában, az Aranyban, valamint legutoljára az ELTE gyakorlóiskolájában tanítottam – a karácsonyi szolfézsóra mindenekelőtt az örömmelzésről szólt, a gyerekek erre az alkalomra elhozták a hangszereiket, és játszottak egymásnak. Ezenkívül beszélgettünk a karácsony történetéről, a téli napfordulóról, az ehhez kapcsolódó néphagyományokról, valamint a gyerekek is elmesélték, ők hogyan ünnepelnek otthon.

– A zeneipedagógusok és tanítványaik között sokszor szinte baráti viszony alakul ki az együtt töltött évek alatt. Ezt ön is így érzi? Karácsony alkalmából megkeresik a régi tanítványait?

– 1978-tól tanítottam a XII. kerületi zeneiskolában, ahol korábban növendék is voltam. Negyvennégy évem át dolgoztam itt, sokáig az elmélet tanzakot vezettem. Ebben az iskolában a karácsony mindig is kiemelt ünnepet jelentett. A kezdeményezésre hosszú időn át a MOM Kulturális Központ színháztermében szerveztünk karácsonyi műsrot a zenei tanulóikat kezdő előképzős gyerekeknek, akik az ünnephez kötődő népszokásokat mutatták be. Amikor a MOM az átépítés miatt bezárt, ez a program átkerült tavaszra, de az előképzősök azóta is minden évben előadják nagyszabású produkciójukat. A zeneiskolában természetesen nem ez az egyetlen jelentős fellépés, a tanév egészében, különösen karácsonykor sok koncertje van a hangszeres növendékeknek. A nagyobb

– Mostanában hogyan ünnepelnek?
– A korábbi években nálam jött össze a család. Miután megszületett az unokám – ő most 2 éves –, édesanyámnál karácsonyozunk, nála találkozik a család négy generációja. Anyám már 88 éves, de jól tartja magát, olyannyira, hogy a vacsorakészítés feladatát sem hajlandó kiadni másnak. Az előkészületekhez, persze, megadunk minden segítséget, a bevásárlást mi intézzük.
– Az elmúlt évtizedekben aktív szervezője volt a zeneiskolai koncer-

– 1978-tól tanítottam a XII. kerületi zeneiskolában, ahol korábban növendék is voltam. Negyvennégy évem át dolgoztam itt, sokáig az elmélet tanzakot vezettem. Ebben az iskolában a karácsony mindig is kiemelt ünnepet jelentett. A kezdeményezésre hosszú időn át a MOM Kulturális Központ színháztermében szerveztünk karácsonyi műsrot a zenei tanulóikat kezdő előképzős gyerekeknek, akik az ünnephez kötődő népszokásokat mutatták be. Amikor a MOM az átépítés miatt bezárt, ez a program átkerült tavaszra, de az előképzősök azóta is minden évben előadják nagyszabású produkciójukat. A zeneiskolában természetesen nem ez az egyetlen jelentős fellépés, a tanév egészében, különösen karácsonykor sok koncertje van a hangszeres növendékeknek. A nagyobb

Sz.

Havas pillanatképek a Zugligetből

Télen, ha leesik a hó, a főváros egyik legszebb helye a Zugliget. Egykor szinte az egész évszakban hólepel borította a környéket, amely a korcsolyázók, szánkózók és síelők igazi fellegvára volt. Fotók és korabeli írások segítségével idézzük fel ezt az időszakot, abban reménykedve, hogy az idén végre megint mi is részesülünk a havazás örömeiben.

Zugliget az 1800-as években leginkább csak a természetkedvelők kedvenc kirándulólhelye volt. A gyors fejlődésnek köszönhetően az 1900-as évek elején már iskolák is

park. Zugliget 81-es villamos végállomás, I., Remete-utca 18.” (Újság, 1938. december 18.)

A SZANI ötholdas területének környékét szinte mindig hatalmas

A Révész Margit szanatórium, azaz a SZANI környékét minden télen nagy hó borította

működtek a környéken, amelyekben – csakúgy, mint mindenhol – szokás volt betlehemi játékokat vagy valamilyen karácsonyi darabot bemutatni. Egy ilyen alkalomról írt az Alkotmány című korabeli lap cikke 1903-ban, és ebben egy zugligeti iskola sikeréről olvashatunk.

„Karácsonyi játék. A zugligeti labanc úti községi elemi népiskola növendékei karácsony két ünnepén és a reá következő vasárnapon előadták Oppitz Sándornak karácsonyi játékát: »A pogány megtérése«. Az apró színészek nagy buzgalommal tanulták be szerepeiket és töltük telhető oly ügyességgel és érzéssel játszottak, hogy általános tetszést arattak. A zugligeti, nagyjából németajkú törzslakókra igen nagy hatással voltak a játék meghatározó részeit. A fővárosból is igen sokan rándultak ki és e kényesebb ízlésű közönség is nagyon meg volt elégedve a látottakkal és hallottakkal. Különben a Zugliget koránsem oly elhagyatott télen, mint ahogy azt gondolják azok, kik csak nyáron ismerik a főváros e kies helyét. Még a vallás-erkölcsi élet tekintetében is öröndetes a haladás, mióta az angolkisasszonyok házai kápolnájukat a nagyközönség számára megnyitották s így alkalmat nyújtanak e jó népek vallási kötelességei gyakorlására.” (Alkotmány, 1903. január 4.)

A Zugligetben ekkortájt már számos egészségügyi intézmény és szanatórium is működött. Ezek kifejezetten karácsonyi „vakáció” hirdettek a lapokban, jelezve, hogy az idősebbeknek, vagy a pihenni vágyóknak, esetleg a beteg gyerekeknek ünnep idején is fenntartják a helyet. A Révész Margit szanatórium – vagy ahogy többen hívják: a SZANI – is sok helyen megjelent a következők szövegével: „Karácsonyi vakáció Dr. Révész Margit gyermekszanatóriumában szelvédtél 5 holdas

ben megszűnt – létrejött egy kis korcsolyázóparadicsom. Az egykori lepusztult területre vendéglő, kemping üzemelt, és télen ide, a Zugliget egyetlen természetes jégpályájára járhattak a sportolni vágyók. Számítalan turista és környéken élő kereste fel a népszerű helyet.

A Népszava 1987 januárjában így írt a pályáról: „Jégpálya a Zugligetben. Évekkel ezelőtt megszűnt az 58-as villamosjárat, a zugligeti műemlékjellegű végállomás és környéke pedig kezdett tönkre menni. Akadt azonban néhány ember, aki tenni szeretett volna valamit a környék hasznosításáért. Helyreállították az épületet, és természetes jégpályát létesítettek a libegő mellett. Egyiküktől megtudtuk, hogy a környék lakói, diákjai reggel 9-től este 8-ig tíz forintért korcsolyázhatnak, villanyvilágítás mellett is. Melegedő és büfé működik, ahol forró teát, zsíros kenyeret kaphatnak a látogatók. Szombat este hat órakor jeges ügyességi versenyeket rendeznek, apró jutalmakkal. Az új szabadidőközpontot jó ötlettel nyárra

kibővítik, kemping és vendéglő várja majd a kirándulókat. Úgy látszik, érdemes felülni a 158-as buszra, és kimenni a zugligeti jó levegőre, mozogni egy kicsit.”

Említésre érdemes, hogy korábban igazi korcsolyapálya szinte csak a mai Széll Kálmán tér helyén működött, ahol már az 1870-es évektől sportolhattak az emberek, az akkori építési terület esőtől és talajvíztől befagyott taván. Később, 1895-ben hivatalosan is megnyílt ott egy jégpálya, a BBTE első klubházát is felavatták mellette, és még Széll Kálmán is korcsolyázott rajta.

A Vasárnapi Újság 1901 télen így fogalmazott: „A budai korcsolyázó-egylet jelenlegi jégpályája ugyanaz, melyet két évtized óta 1895-ig a budai polgári kör használt hasonló célra. Maga a jégpálya a régi Szent János kórház közvetlen szomszédságában a Krisztinakörút mellett terül el, a zugligeti villamos vasút mentén, szélmentes helyen, minek következtében itt sokkal állandóbb a jég, mint a városligeti tavon. A jégpálya területén ezelőtt az úgynevezett Krisztinféle téglavető telep volt. Egy 1895-iki fővárosi közgyűlés azonban elrendelte a nagy kiterjedésű, mély telep betömését, s ezt a munkát

előzőleg pedig háziversenyt rendez a Zugligetben.” (Nemzeti Sport, 1912. január 21.)

Szinte ugyanott, ahol a SZANI állt, az egykori villamos-végállomás helyén néhány évtizeddel később, az 1980-as években – miután a 81-es (1955-től 58-as) villamosjárat zugligeti vonala 1977-

ben megszűnt – létrejött egy kis korcsolyázóparadicsom. Az egykori lepusztult területre vendéglő, kemping üzemelt, és télen ide, a Zugliget egyetlen természetes jégpályájára járhattak a sportolni vágyók. Számítalan turista és környéken élő kereste fel a népszerű helyet.

ugyanazon évben végre is hajtották.” (Népszava, 1987. január 23.) A villamos és a későbbi közlekedési csomópont kiépítése miatt csak az 1930-as évek végéig lehetett használni a hangulatos jégpályát.

Jóval később egy 2000-es cikkben ez olvasható: „Eso miatt a bohócok műsora most elmaradt, ez sem zavarta azonban az ifjú vendégeket a hét végén Buda egyetlen természetes jégpályáján, Zugligetben. A gyerekeket csokoládéval és versenyekkel kárpóolták a Zugligeti Szabadidőközpont munkatársai. Tizenöt éve van természetes jégpálya az egykori ötvennyolcas villamos és a Libegő alsó végállomásánál. A hetvenes évek végén ugyanis felszámolták a villamos megállóját, a hozzá tartozó épület romokban állt. 1985-ben Meszleny András, aki akkor a Kertészeti Egyetem oktatója volt, úgy döntött, életet lehel ebbe a területbe. A feltornyosult szemétkupacot szelektálta, és egy részéből termőanyagot varázsolt az olajos pályatestre. Azt is tervbe vette, ideszoktatja a turistákat, így lett a terepből kemping, amelynek bevételéből télen fenntarthatja a korcsolyapályát. Karácsonykor kezdik el öntözni a jégpályát, amely legjobb esetben is csak negyven napig használható. A korcsolyarovására a sízés került előtérbe, s hogy visszazerezzék a hírnevet, beindították a Koriklub 2000 mozgalmat. Három évig érvényes bérletet árulnak ötszáz forintért, amelyet nyolcszor lehet használni, sőt hetente egyszer oktatói segítséget kaphat a kártyatulajdonos.” (Népszabadság – PestVidék, 2000. január 31.)

Fenyőfa-árusítás a Krisztina körúton (1953)

Tél, hó, szánkó – minden együtt a vidámsághoz

tett a háború alatt és után, de az övvenes évek szűkös anyagi lehetőségei ellenére is örömteli időszakok voltak a december az életünkben. Jobb volt, mint egy születésnap ünnep, mert

a várakozás időszakát tartalmasan töltötte ki. Bevont minket az előkészületekbe, együtt süttöttük a bejglit, a habcsókot, a mézeskalácsot, és papírdíszeket készítettünk, amiket aztán kifestettünk. Harmadik gyerekként én elég hamar részt vehettem ezekben a munkálatokban és a fa feldíszítésében is, mégis a legsodáltozhatóbb pillanat az volt, amikor szenteste a csengőhangra végre bemehettünk a nagyszobába gyertyagyújtásra. A vacsora mindig rántott hal volt nálunk, és az ünnep megkoronázása az éjfél mise volt a Zugligeti templomban, ahova akkoriban többnyire hóesésben gyalogoltunk át. A karácsonyfa vízkereztségig állt, így persze addig számos története volt a négy fűtnak. Egy emlékeztető csínytevésünk a szaloncukorral kapcsolatos. Nem tudtuk várni a fa lebontásáig, mindig kilopkodtuk a cukrokat a csomagolásból. A Papink viszont esténként ráfújta a szaloncukrokat és nem kaptunk dícsért, ha közülük néhány üresen lengedezett. Már jóval Karácsony előtt, köztve a nagyobbakat, öcsémmel mi is elkezdettük cukor nagyságú fadarabokat gyűjteni – nem kavicsot, mert az túl

nehéz lett volna! –, amit aztán az idő előtt megevett edesség helyébe csomagoltunk, hogy ezzel a trükkel kerüljük el a lebukást. Persze csak elodáztuk azt, ráadásul fábólantkor nem maradt túl sok elosztandó finomság. A kemény habcsók pedig már nem volt túl népszerű... Jó lenne újra átélni azokat a régi Karácsonyokat, de gyanítom, számomra az csak egy animációs film elkészítésével lenne lehetséges!”

Az előrejelzések szerint ezen a télen végre nagy hó várható. Ha így lesz, a gyönyörű havas tájjal, a szánkózással, síeléssel egy kicsit visszatérhet a szívébe a régi idők karácsonyainak szelleme.

F. G.

Téli csendélet a Széll Kálmán téren (1942)

előzőleg pedig háziversenyt rendez a Zugligetben.” (Nemzeti Sport, 1912. január 21.)

Szinte ugyanott, ahol a SZANI állt, az egykori villamos-végállomás helyén néhány évtizeddel később, az 1980-as években – miután a 81-es (1955-től 58-as) villamosjárat zugligeti vonala 1977-

ben megszűnt – létrejött egy kis korcsolyázóparadicsom. Az egykori lepusztult területre vendéglő, kemping üzemelt, és télen ide, a Zugliget egyetlen természetes jégpályájára járhattak a sportolni vágyók. Számítalan turista és környéken élő kereste fel a népszerű helyet.

A Zugliget egyetlen természetes jégpályája a Libegő alsó végállomásánál volt (1986)

A zugligeti jégpálya azóta bezárt, mivel tervben van a terület teljes felújítása. Remélhetőleg a nem túl távoli jövőben újra korcsolyázhatunk majd arról.

Az egykori díszpolgárai közül többen éltek, vagy élnek ma is a Zugligetben, amiről számtalan kedves karácsonyi emlék tanúskodik. Nemrég Rófusz Ferenc Kosuth-díjas rajzfilmművész, az első magyarországi Oscar-díj birtokosa osztotta meg ünnepi emlékeit, Régi Karácsonyok a Zugligetben címmel. Ebből idézzük: „A Rófusz családban az advent a várakozás izgalmát és a Karácsonyra készülődést jelentette. A négy fiútestvér két-két év különbséggel szüle-

sokkal tovább tartott. Mindegyikünk csak egy ajándékot kérhetett a Jézuskától, de így sem lehetett egyszerű a szüleinknek teljesíteni a vágyainkat. Izgatottan találgattuk, hogy vajon mi lesz a fa alatt. A Mamink arról is gondoskodott, hogy

A család minden tagját remek kikapcsolódási lehetőség várta a zugligeti pályán (1986)

Hírívői szerep a különböző világok között

„Az angyalok segítségét, védelmét és örömet akarjuk átadni. Angyalok őriznek a készülődés öröme, legyen szép karácsonyunk!” – Borza Teréznek, a Galéria 12 Egyesület elnökének a szavai is jelezték: elérkezett az év utolsó fontos eseménye a Galéria 12 Kávézó és Borbárban, megnyílt az egyesület hagyományos közös ünnepi alkotóművészeti kiállítása.

Feledy Balázs művészeti író szerint a tárlat címét – Angyalok üdvözlölete – felfoghatjuk úgy is, hogy az angyalok üdvözölnek

lentősége van a művészetekben, az itteni huszonkét kiállító közül mindenki másképpen fogalmazta meg ezt.

Bár az angyal konkrét megjelenítése is fontos, de például Kádár Katalin munkája elvont, ünnepléses világot tükröz – tért át Feledy Balázs a látottak méltatására. Széchy Beáta művében meghökkenítő, hogy egy avantgárd művész a karácsonyfadisz hagyományos eszközével, kollázszerűen közelíti meg a témát: miközben a háttér festői kavalkádja feszült kompozícióra utal, érzelmes karácsonyi hangulatot teremt.

Károlyi András: Gótika

minket, de úgy is, hogy a kiállító művészek üdvözlik az angyalokat. E kettősség jól szimbolizálja az angyali jelenséget, a különböző világok közötti hírívői szerepet.

Jellemzően általában a jó angyalokhoz kapcsolódnak a gondolataink, Mihályhoz, Rafaelhez, Gabrielhez, ugyanakkor tudjuk, hogy léteznek rossz angyalok is. Az angyali tematikának óriási je-

meg. Egy kis iróniát rejt Angyal Júlia Ébresztő című munkája, többféle asszociáció lehetőségével. A kis Jézussal a bölcsőben, az előtte meghajló háromkirályokkal és az angyalal a mai értelmezés mellett igazi bibliai pillanatot jelenít

meg. Mint elhangzott, egy kortárs művészeti kiállításon természetesen nem lehet elszakadni korunk eseményeitől. Vized László viharábrázolása a világ gondjaira utalóan az egyetlen olyan mű a galériában, amiben benne van a jelen minden szorongása. Emelkedettség jellemzi Holló Katalin és Székács Zoltán alkotását. Véghseő

Mäger Ágnes: Üstökös

Klára Órangyala és Vörös Valéria Várákosása sejtelmességgel hozza elénk az angyaljelenséget.

„Jó, hogy kizsabadulnak saját szakmájukból az alkotók!” – fogalmazott Feledy Balázs. Vida Zsuzsa egy mézeskalácsrajz továbbgondolását mutatja be, művéből a családi öröm sugárzik. Kádár Katalin applikációja Nemes Nagy Ágnes A lovak és az angyalok című versének

Borza Teréz: Angyal a város felett

Angyal Júlia: Ébresztő

asszociációja. A költő születésének centenáriuma tiszteletére Feledy fel is olvasta a verset az est végén.

Orient Enikő Csillagos ege saját motívumrendszerében elvontan, spirituálisan ábrázolja a központi témát, Mäger Ágnes pedig konkrét angyali üdvözléssel kapcsolódik nagy művészeti példákhoz. Károlyi András grafikus festő- és rajztechnika egyaránt megmutatkozik új munkáján. Miroljuba Gendova, aki egy ideje már a világ sorsáért érzett aggodalommal hozza létre műveit, ezúttal az e világ és a túlvilág közötti kapcsolatot keresi.

Kádár Katalin: A lovak és az angyalok

kompozíciót örökíti meg. Egyébként egy hulladékanyagokból készült, igazi szakrális mű. Szintén ünneplésesség, valamint fájdalom tükröződik Aknay Tibor fekete-fehér angyalszobor- és -domborműfényképein, amiket a Farkasréti temetőben készített.

Makkai Márta textilművész Mária-zászlója a Mária jelenségéből áradó fényt, a Máriával és az angyalokkal való kapcsolódás lehetőségét ábrázolja rendkívül suggestív módon. Láng-Miticzy Katalin érzékenyen megszórt keresztjén a szakralizáció varázslatos megjelenítése tűnik elő.

Kissé eltér saját műfajától Borza Teréz az Angyal a város felett című alkotásával. Ő a porcelánon kívül mindig is foglalkozott kövekkel, márvánnyal, legutolsó nagy kőzetéri szobra, a soprozni 1956-os emlékmű is jelzi ezt. Rendkívüli, hogy ezekkel a súlyos anyagokkal is könnyed, égbe szökő jelenséget képes elénk állítani – vélte Feledy Balázs.

Maczko Erzsébet is váltott, nem fotográfiát, hanem egy parafadugókból készített kompozíciót hozott a kiállításra, szintén az újrahasznosítás jegyében. Műve címe: Az angyalok közöttünk vannak.

Orient Enikő Pro Cultura Christiana- és Prokop Péter-díjas iparművész, a Galéria 12 Egyesület tagja díjat nyert a Magyar Kézművészetért Alapítvány 29. Betlehemi jásszol elnevezésű országos pályázatán. A kézműves hagyományok megőrzésében kiemelkedő szerepet játszó alkotó a Szent István-bazilika attemplomában rendezett ünnepélyes eredményhirdetésen vette át az elismerést.

Éjfény és Virágbirodalom – egy szebb világ ígéretével

A festői bravúron, a vastagon felvitt színrétegeken és a magasból elénk táruló különleges perspektívákon túl mélyebb jelentésrétegeket is hoznak **Baranyai Levente** festményei. A művész reflektál saját korára, társadalmára, a világban zajló eseményekre, szociológiai és filozófiai üzeneteket fogalmaz meg. Két újabb sorozatából év végéig látható kiállítás a Hegyvidék Galériában.

Az ember által épített metropoliszok világát eleveníti meg Baranyai Levente festőművész az Éjfény című sorozatában: ahogy az

ellenpontjaként a béke, a nyugalom óhaja, valamint a tudás tiszteltetésére és az emberi szeretetre irányuló vágy fogalmazódik meg.

Virágbirodalom II.

éjszakában felvillanó fények csillagrendszerként ragyognak az űrből, ahogy galaxisként uralkodnak a távoli csillagként pislákoló kistelepülések felett, felvetve a fényszennyezés kérdéskörét. Virágbirodalmak című sorozatában a történelmünk során lezajló világbíróalmi törekvések, gyarmatosítások, háborúk és pusztítások

E két sorozatból látható most kiállítás a Hegyvidék Galériában, amelynek a megnyitóján Készman József művészettörténész, kurátor elmondta, hogy Baranyai Levente három évtizede a magyarországi művészeti színtér ikonikus szereplője. Már az 1990-es években kiállította egyéni stílusát. Művészetek abból a hallatlanul izgalmas

korszakból ered, amikor a rendszerváltást követő, azt körülvevő ösztinte eufória hangulatában megújult a magyarországi kortárs festészet.

Akkoriban talált rá saját nézőpontjára, sajátos „archeológiájára” mint módszerre, amelyben mindent felülnevezhet látat. Festményein a civilizatórikus helyeket pásztázva az első reakció a beazonosítás kényszere lehet. Persze a munkák címe – Black Vegas, Black Tokió és Black Tibet – választ ad kérdéseinkre, de talán nem lenne haszontalan, ha telefonos alkalmazással, GPS-koordinátákkal beazonosíthatnánk, mely város mely részlete látható a képen – tette hozzá a kurátor. Mert minden ábrázolt tájkép külön saját történet is, ahol nemcsak a látvány számít, hanem a hely jellege, elhelyezkedése, kulturális beágyazottsága is.

Noha a festett táj csak adott távolságból áll össze látvánnyá a néző szemében, mégsem pusztán ez az „optikai trüvív” adja a munkák különlegességét – folytatta a művészettörténész. Minden egyes megjelenített hely, motívum saját identitással bír, így az objektíváló távolságtartást, a kívülről pillantást a téma önérteke ellensúlyozza. Baranyai munkái eddig sem egyszerű, madártávlatból látható tájképek voltak, sokkal inkább fókuszáltak arra, ahogyan, mondjuk, egy pusztító cirkálórakéta, vagy egy drón „nézheti” az objektumot.

Az alkotó eligazítást is ad munkáihoz, gondolatait a kiállításon olvashatók. Az éjfény, ami a világ-űrből is látszik, szép, mégis alapvetően környezetünk fényszennyezését jelenti, míg a Virágbirodalmak sorozat címe kis nyelvi játékkal jött létre a világbíródalom szóból.

Ha közel megyünk a képek gyönyörű, színes felületeihez, a látvány felbomlik, a festmények színes festékpásmákkra esnek szét, megvastagodott anyagot látunk, mintha a festő nem is festene, hanem gyurmázna – elemzte a látottakat Készman József. A művész festés- és szemléletmódja, az

Black Tibet

optika, ahonnan látat, számos élményt hív elő, köztük jókat és rosszakat, kellemeseket és kellemetleneket.

Az Éjfény és a Virágbirodalmak is magában rejti a disztópia, a fényszennyezéssel az utópia, a „virágország” lehetőségét. A kurátor a retrofuturizmus gondolatát is megemlítette, amely a 2000-es évekre az amúgy felfoghatatlan világot átlátható, befogadható dimenzióvá ígérte, emellett az állandó és folyamatos fejlődés képzeletet megnyugvást jelentett, ami segíti az embert saját lényege kiteljesedésében.

minősége alapvetően nem erkölcsi kérdés – zárta méltatását Készman József. – A Föld, a természet mit sem tud az emberi fogalmakról, a jóról és a rosszról. Tehát ha ki akarok lépni az antropokelepecéből, nem szabad emberszabású képekkel felruháznunk a környezetünket sem. Etika helyett egzisztenciát kellene kiáltunk, és ha fényre szomjazunk, akkor mondhatjuk, hogy igen, »több fényt!» – de ne az utcáinkra és az épületeinkre, hanem a szellem belső fényezésére.”

Sz. D.

■ A kiállítást 200 forintos regisztrációs jegy megvásárlásával lehet megtekinteni. Jegyek kaphatók a hegyvidékgaleria.jegy.hu oldalon és a Hegyvidék Galériában (XII., Királyhágó tér 10.). Hegyvidék kártyával ingyenes! A kiállítás december 30-ig, keddtől péntekig 10.00–18.00, szombaton 10.00–14.00 óráig látogatható.

„Baranyai Levente képei kicsit a világot hozzák el számomra, mégis úgy gondolom, az általuk visszatükrözött világunk sorsa,

MAGYARORSZÁG

MAKÓ

KIKAPCSOL, GYÓGYÍT, FELTÖLT

Fedezd fel Magyarország fürdőit!

csodasmagyarorszag.hu

HÉVÍZ

Kell egy kis meglepetés az ünnepi menüben is!

Karácsonykor a magyar emberek többsége ragaszkodik a hagyományokhoz. Mondhatnánk, féltve őrzi ezeket. A családi összejövetel, a gyertyafényben úszó fenyő, a szépen becsomagolt ajándékok nélkül elképzelhetetlen ez a nap. Van, ahol nemzedékeken keresztül az ünnepi menü is változatlan. A megszokott recepteket mindenki kívülről fűjja, az alábbiak most azoknak szólnak, akik hajlanak az újtásra, de szeretnék, ha a klasszikus alapanyagok – a hal, a pulyka, az illatos fűszerek, az ünnepi édességek – mégse hiányoznának az asztalról.

KARIBI RÁKKOKTÉL

Az elnevezés csupán a fantázia szülötte, mindössze arra utal, hogy a tengeri herkentyűk királynője, a rák sem maradhat ki az ünnepi menüből.

Hozzávalók (4 személyre):
40 dkg tisztított garnéla vagy scampi (mélyhűtött is lehet)
1 kis mogoróhagyma
2 kiskanál olívaolaj
2 kiskanál sherry vagy száraz fehérbor
fél mokkáskanál csipős pirospaprika
só
...a mártáshoz:
1 tojás sárgája
2 dl olívaolaj
2 kiskanál mustár
2 kiskanál ketchup, só
2 kiskanál cukrozatlan tejszínhab
néhány levél fejes saláta
fél avokádó

A rákot egy serpenyőben, a megtisztított, finomra aprított mogoróhagymával együtt, az olajban 2 percig forgatva kissé „át-sütjük”. (A fagyasztottat természetesen felengedjük, lecsöpögtetjük, és úgy használjuk fel.) Ezután a

lynyomón áttört főtt gesztenyét sóval, őrölt borssal, finomra vágott petrezselyemmel ízesítjük, majd a tojásokkal, a tejjel és annyi zsemlemorzsával dolgozzuk össze, hogy könnyen kenhető krémmé váljon.

A hússzeleteket a gesztenyés töltelékkel egyenként megkenjük, felgöngyöljük, hústüvel

GESZTENYÉS PULYKA ASZALT GYÜMÖLCSÖKKEL

A pulyka elmaradhatatlan karácsonyi étel, de nem biztos, hogy az egészben sült, nagy madár a legjobb választás. A gesztenyétöltelékű, a borban párolt aszalt gyümölcsökkel a pulykatekeres igazán finom fogás, amit még ünnepibb tehetünk, ha burgonyacsillagokat sütünk mellé.

Hozzávalók (4 személyre):
60 dkg pulykamellfilé
25 dkg főtt, áttört gesztenye
só, őrölt bors
1 csokor petrezselyem
2 tojás
0,5 dl tej
6-8 dkg zsemlemorzsza
...a bundázáshoz:
liszt, 1 tojás
15 dkg kukoricapehely (cornflakes)
...a sütéshez: olaj
...a körethez:
20 dkg vegyes aszalt gyümölcs
2 dl vörösbors

A pulykamellfilét 4 szép szeletre vágjuk, kissé kiverjük, megsózzuk, megborsozzuk. A krump-

megtűzzük. Lisztbe, felvert tojásba, majd apróra tört kukoricapehelybe bundázzuk, és bő, forró olajban aranyárgára sütjük. A kompóthoz a vörösbort vízzel a kétszeresére hígítjuk, és az aszalt gyümölcsökre öntjük. Legalább fél órán át áztatjuk, és felforrósítva a felszeletelt peccsenye köré öntjük.

KARÁCSONYI ZÖLDSÉGTÁL

A különleges látványért megéri megsütni ezt a karácsonyi köret tálalására alkalmas, ehető tálalt. Bármilyen kedvűnkre való párolt zöldséggel megtölthetjük.

Hozzávalók (kb. 4 személyre):
...a tésztához:
4 lap kész leveles tészta
1 tojás
...a töltelékhez:
1,4 kg zöldség, vegyesen (sárgarépa, karfiol, kelbimbó, mélyhűtött zöldborsókonzerv, csicseriborsó, krumpli)
3-4 evőkanál olaj
só, őrölt bors
1 kiskanál frissen reszelt gyömbér

A karácsonyfátálhoz kinyújtunk négy kb. 42x25 centi nagyságú tészta lapot. Kettőből kivágunk egy-egy nagy fenyőfa formát (ehhez előre egy papírsablont rajzolunk). Felvert tojásfehérjével a kettőt összeragasztjuk, ez lesz a tál alja. A maradék két tészta lapból is kivágunk egy-egy nagy fenyőfát, majd egy kisebb sablont készítünk (kb. 32x25 centiset), amit a nagy fenyőkre fektetünk, és ezek men-

tén a tésztából körben egy-egy 2,5 centis peremet vágunk ki. Ezeket, tojással megkenve, egymásra fektetjük a nagy fenyőfaalap szélére. Így alakul ki a tál.

A tészta alját villával megszurkáljuk, és sütésig hideg helyre tesszük. Végül 230 °C-ra előmelegített sütőben, alsó lángon 10

percig sütjük, majd a lángot 180 °C-ra mérsékelve, a tésztát alufóliával lefedve, még 5-10 percig sütjük. A töltelékhez kedvűnkre való zöldségeket válasszunk, és azokat az olajban megpárolva sóval, borssal, gyömbérral ízesítsük! A kis kockákra vágott krumplit külön megsütve adjuk hozzá.

CSENDES ÉJ DESSZERT

Roppant mutatós, igazi karácsonyi édesség. Mélto és könnyed befejezése lehet egy ünnepi vacsorának.

Hozzávalók (4 személyre):
1 nagy biominőségű és 6 kis narancs
2 kiskanál porcukor
2 evőkanál narancslikőr
5 lap vagy 1,5 g zselatinpor
5 dkg narancsdzsem
10 dkg kristálycukor
4 dl natúr joghurt

A nagy bio-, azaz kezeletlen narancsot alaposan megmossuk, a héját vékonyan lehámozzuk, és olyan keskeny csíkokra vágjuk, amilyenre csak lehet. Egy kevés cukros vízben felforraltjuk, majd leszűrjük, és hagyjuk kihűlni. A meghámozott narancsot kifiléz-zük (a hárttyák közül a narancsgerezdeket kivágjuk). A filéket óvatosan a porcukorral összekevert narancslikőrbe forgatjuk, és félretesszük. A többi narancs levét ki-

facsarjuk, a zselatinlapokat vízbe áztatjuk.

Ezután a narancslevet és a dzsemet a cukorral kis lángon, kevergetve sűrű sziruppá főzzük. Szitán átszűrjük, és még forrón a puha zselatinlapokat feloldjuk benne. Azonnal a joghurtba keverjük, és

ujjni vastagon – folpackkal kibélelt – nagy tálba, esetleg tepsibe töltjük. Legalább 5 órán át hűtőszekrényben dermedni hagyjuk. Tálaláskor csillagformával kiszűrjük, tányérokra rakjuk, majd a likőrös narancsfilével és a narancshéjcsíkokkal díszítjük.

Székelyföldi hallevések

A halászléfőzés Magyarországon nemzeti ügy, a legtöbb tájnak, vendéglőnek, de még a halkedvelő családoknak is megvan a saját, jól bevált receptje. Az erdélyi konyha sem kevésbé híres különleges fűszerezésű, tejföllel gazdagított halleveséről, amelyek közül bármelyik felválthatja a megszokott karácsonyi halászlévet. Sőt, a savanyú káposztás, majoránnás változatát kellemesen savanykás íze miatt akár szilveszterkor is (de semmiképpen sem újév napján, nehogy elússzon a szerencsénk) asztalra adhatjuk.

KÁPOSZTÁS, MAJORÁNNÁS HALLEVES

Egy egész pontyot megtisztítunk. A törzsdarabokat besózzuk, és félretesszük. A fejét és a farkát kb. 1,5 liter vízben feltelessük főni, és 3 közepes vöröshagymát beleszórunk. Megsózzuk, forrás után hozzáadunk 1 evőkanál pirospaprikát is. Addig főzzük, amíg a hús leesik a szálkáról, csontokról. Ekkor leszűrjük, a szálkákat kidobjuk, a halhúst áttörjük, és a lébe keverjük. 40 dkg savanyú káposztát apróbb darabokra vágunk, és felengedjük annyi halléval, amennyi éppen ellepi. 2 babérlevéllel fűszerezve, kis lángon puhára pároljuk. Közben a besózott haltörzsdarabokat is ráfektetjük, és ezzel együtt puhítjuk tovább. Végül a hallevest is ráöntjük, és 1 mokkáskanál csipős paprikával, fél citrom levéllel, 2 dl tejföllel és 1 mokkáskanál majoránnával gazdagítjuk. Összeforraltjuk, és tálaljuk.

SÁFRÁNYOS HALLEVES

Egy vöröshagymát lehámozunk, apróra vágunk, és 3 evőkanál olajon megfonnyasztjuk, majd egy csipetnyi borsot megfuttatunk rajta, és megsózzuk. Ezután 1 liter vízzel felengedjük, majd amikor felforr, kb. 60 dkg megtisztított, egyforma darabokra vágott halat (lehet

fogas, amur, törpeharcsa, vegyesen) beledobunk. Kevergetés nélkül, de többször rázogatva kb. 30 percig főzzük, ezalatt a hal omlósan puha lesz. Óvatosan leszűrjük, nehogy a haldarabok szétessenek, és a levébe 3 szem kis kockákra vágott burgonyát beleszórunk. Ha az is puhára főtt, a levest sáfránnyal vagy kurkumával és vágott petrezselyemmel fűszerezük. A haldarabokat a levesbe visszatéve tálaljuk.

TÖRPEHARCSEALEVES

40 dkg törpeharcsacsontot sós, hideg vízbe feltelessük főni. Amikor felforr, a habját leszedjük. Ezután 1 apróra vágott vöröshagymát, 5 szem egész borsot és 2 babérlevelet beleszórunk, majd gyöngyözve tovább forraljuk, még legalább 30 percig. 1-1 sárgarépát és petrezselyemgyökeret meg 1 kis zellert megtisztítunk, apró kockákra vágjuk, és 8 dkg vajon megpároljuk. Egy kissé megsózzuk, 1 csokor apróra vágott petrezselyemmel fűszerezük. 80 dkg harcsafilét rádobunk, majd a leszűrt csontlével felengedjük, és együtt puhára főzzük. Tálalás előtt 2 dl tejszínt belekeverünk, és néhány csepp citromlével pikánsra ízesítjük. Pirított zsemlekockával kínáljuk.

(pákozdi)

